

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 143 (643) • П'ятниця, 30 липня 1993 року • Ціна 60 крб.

— А чом ви,
хлопці, не орете?
— Та, дядьку,
свято!
— Яке свято?
— Червоний
та леміш
знято!

Колаж Михайла САЧКА

Шахтарі «Донбасантрациту» знизили продуктивність праці, однак зарплата зросла втричі

Луганська область. На виробничому об'єднанні «Донбасантрацит» майже вдвічі знизився видобуток вугілля у порівнянні з відповідним періодом минулого року. Натомість зарплата у гірників очисного забою збільшилась з 95,8 тисячі карбованців у травні до 308,9 тисячі карбованців у червні, у прохідників відповідно — з 96,5 до 320,6 тисячі карбованців. Інженерно-технічні працівники одержують в середньому 324 тисячі карбованців на місяць.

(УНІАН)

Робота буває різна. Безробіття — також

Науково-дослідний центр Міністерства праці попереджає, що надто високі темпи приватизації можуть призвести до різкого зростання безробіття. На думку фахівців Центру, до 1994 року лише у зв'язку з приватизацією може бути вивільнено майже 1,5 мільйона чоловік. Зокрема за рахунок впровадження акціонерної форми господарювання таких з'явиться більш як 630 тисяч. Від передавання підприємств в оренду «зайвими» можуть виявитися 330 тисяч працівників, а утворення підприємств з обмеженою відповідальністю додасть ще 460 тисяч звільнених. Причому, на думку Центру, головної мети — підвищення продуктивності праці завдяки застосуванню новітніх технологій —

прискорена приватизація не досягає. Працівників здебільшого звільняють через зміну асортименту та обсягів продукції, підвищення інтенсифікації праці.

Проте не варто закривати очі на те, що в Україні надто великий відсоток прихованого безробіття. Так, у першому кварталі 1993 року було проаналізовано роботу 6,9 тисячі підприємств та організацій із загальною кількістю працівників 3,9 мільйона чоловік. Приховане безробіття в середньому охоплювало 40-50 відсотків працівників. Скажімо, думка прем'єр-міністра тут цілком відмінна від думки центру: державі сьогодні вигідніше платити допомогу у зв'язку з безробіттям, аніж миритися з таким становищем.

Абзац з листа

Можливо, я справді державі вигідно виплачувати допомогу безробітним. Але безробітні чи незайняті населення веде за собою нову біду: злочинство, грабунки, розбій. І це соціально зло вже процвітає, особливо серед молоді.

Петро ЛИСЕНКО.

Рогатин
Івано-Франківської області.

Продуктовано в номер

Непогано заробили

Міністр фінансів Росії Борис Федоров різко засудив акцію Центробанку своєї держави з обміном рублів. Відповідальність за усі наслідки цієї «афери» він поклав особисто на керівника ЦБР Віктора Герашенка. На його думку, обмін було здійснено для того, щоб дискредитувати Президента і приховати «недоліки» в роботі банку, виявлені в ході недавньої аудиторської перевірки. Не виключено також, що акція пов'язана з відмиванням «брудних грошей».

Президент російської Парті економічної свободи Костянтин Боровой також піддав критиці грошовий крок ЦБР: за підрахунками його експертів, на обмін «хтось» заробив уже понад 1,5 мільярда доларів США.

Стурбованість по-президентськи

Звернення до глав держав СНД прийняли після переговорів в Алма-Аті президенти двох середньовісатських республік — Казахстану та Узбекистану.

Висловлюючи серйозне занепокоєння у зв'язку з тим, що в СНД все частіше бере гору регіональні сепаратизм, ізоляціонізм і прагнення вийти з кризи за рахунок економічних інтересів сусідніх держав, Нурсултан Назарбаєв та Іслам Карімов закликали провести на початку серпня в Москві зустрінь глав держав співдружності. Два президенти запропонували розглянути на ній хід створення економічного союзу, негайно ввести в дію угоду про міждержавний банк та дієво реалізувати договір про колективну безпеку.

Чекайте жажливих наслідків

Виводу всіх військ з прикордонних районів Таджикистану зажадало від Росії афганське керівництво.

В ноті МЗС Афганістану з цього приводу наголошується: якщо російські війська здійснюватимуть нові воєнні операції на таджицько-афганському кордоні, Афганістан рішуче вдасться до дій у відповідь.

Тим часом, як пердало агентство ЮПІ, афганський прем'єр Г. Хекматіар у виступі по національному радіо погрожував Росії «жажливими наслідками», якщо та не припинить обстріли прикордонних афганських міст.

Репліка

На здоров'ї не заощадиш

Придніпровський хімізавод давно розпочав будівництво підприємства гемосорбентів — препаратів для очищення людської крові. Проте лише рік тому повернувся оптимізм до генерального директора хіміоб'єднання Юрія Коровіна: про дозгобуд наразі згадали і вирішили до кінця 1993-го ввести його в дію. Потужністю 280 тисяч флаконів гемосорбентів на рік.

Незабаром упевненості додався. З'ясувалося, що Дніпродзержинський завод споруджується разом з потужністю медичних полімерних виробів, котрі шороку поставатимуть сто мільйонів голків для одноразової виширці. Все це вкупі дістало назву пускового комплексу Дніпропетровського хімізаводу.

Донедавна все складалося добре. Забезпечено дев'яносто відсотків потрібного устаткування, на шістдесят відсотків виконано і будівельних робіт. Але ційно аварія на сполух директор тугтешньої державної фірми з будівництва та експлуатації підприємств концерну «Укрмедбіопром» Володимир Наумович. Він зателефонував на Дніпропетровський корпункт «ГУ» і повідомив:

Майже на фінішній прямій будівництво замисло. Кабінет міністрів припинив фінансування...

Дані В.Наумович говорив, що, звичайно, Україні тяжко, та чи варто заощаджувати на здоров'ї?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Спад — і у Африці спад

Стан справ мелітопольської виробничо-торговельно-швейної фірми «Елегант» немов відзеркалює стан справ в економіці держави в цілому.

Виробництво сповзло до рівня 30 відсотків обсягу порівняно з крапичним роками фабрики, а проти відповідного періоду минулого року упало на 37-39 відсотків. Радості мелітопольським швейникам від цього мало. Спад виробництва і в Африці спад.

Раніше щодоби «Елегант» відвантажував у торгівлю тисячу костю-

мів. І зараз можна шити стільки. Але от питання: з чого? Немає сировини. Держава не забезпечує фабрику сировиною. А комерційні структури, посередники? Вони напереді пропонують свої послуги. Куди дітися, доводиться купувати втридорога.

(Закінчення на 2-й стор.)

На знімках: у цехах мелітопольської виробничо-торговельно-швейної фірми «Елегант».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ПРОЕКТ НАЗВАЛИ ІМІТАЦІЄЮ

27 липня під головуванням першого віце-прем'єра міністра України відбулося чергове засідання Кабінету міністрів за участю представників Президента в областях. Обговорено 11 проектів постанов, серед яких — «Про хід виконання постанови Кабінету міністрів України від 15 травня 1993 року № 355 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення організованого збирання врожаю в 1993 році і формування продовольчих та фінансових ресурсів», «Про заходи щодо забезпечення народного господарства і населення електроенергією і паливом в осінньо-зимовий період 1993 — 1994 років», «Про запровадження розподілу наважених продуктів харчування».

Найбільша увага була сконцентрована на проектах двох постанов: «Про концепцію плану економічного і соціального розвитку України на 1994 рік» і «Про державне замовлення і державний контракт та порядок забезпечення первочергових державних потреб і пріоритетів у 1994 році». Саме вони й викликали палку дискусію

серед їхніх «прихильників» і «противників».

«Нечесно виписана концепція», «Це не концепція, а імітація, бо вона не підкріплена фінансами», — стверджували «противники», обговорюючи перший проект. Віце-прем'єр-міністр України Віктор Пинзеник ще напередодні засідання в доповідній Кабінету міністрів «розгромив» другий проект, зокрема зазначивши: «Великий обсяг продукції, що пропонується доводити як обов'язкові завдання до виконання держава, можливо, може привести до зриву ринкових реформ та як наслідок, різкого посилення адміністративного управління... Враховуючи те, що питання державного є одним із провідних у формуванні економічної політики в державі, вважаю за необхідне продовжити термін роботи над зазначеним питанням до 10 серпня цього року». Віктор Михайлович можна назвати провідним — проект постанови відхилено й повернуто на доопрацювання і саме по 10 серпня.

Олександр ВІНОКУРОВ.

ВІДВЕРТА І ТЕПЛА РОЗМОВА

Сьогодні перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Васильович Дурдинець прийняв Надзвичайного і Повноваженого Посла Сполучених Штатів Америки в Україні Романа Понадочку у якості його віз'яздом до США.

Відбулася відверта і тепла розмова, в якій відзначалося, що за останній період, зокрема від проголошення України незалежною державою, відбулося становлення нових міждержавних відносин між Україною і США.

Василь Васильович Дурдинець побажав Романові Понадочку міцного здоров'я і нових успіхів у праці на благо обох наших народів.

Прес-центр Верховної Ради України.

ДОРОГА ДО КИЄВА НЕ ПРОЛЯГАЄ ЧЕРЕЗ МОСКВУ

У слід прокладати напрямки з Вашингтона, адже Україна — суверенна невелика держава Європи. Саме ці слова збирається сказати своєму наступнику перший Надзвичайний і Повноважений Посол Сполучених Штатів в історії нашої держави Роман Понадочку.

А відповідь він про це журналістам на прес-конференції, присвяченій завершенню його дипломатичної місії в Україні. Хоча пан Понадочку відмовився коментувати збокути та недоліки свого перебування на посаді посла США протягом чотир-

надцяти місяців, все ж він повідомив: посольство стало третім за величиною в Східній Європі після американських дипломатичних представництв у Москві та Варшаві. У Києві також відкрито Американський дім, торгову палату США.

Відповідаючи на запитання про ставлення властей США до ядерної зброї в Україні, пан посол сказав, що «вона і далі залишається проблемою». Втім, наголосив він, не лише це питання має визначати американсько-українські відносини.

ПАМ'ЯТНИК КНЯЗЮ ВОЛОДИМИРУ

В день Святого Володимира, біля входу в стародавній Херсонес відбувся урочистий акт освячення пам'ятника київському князеві Володимирові.

Як відомо, саме тут, у Херсонесі, 988 року князь Володимир прийняв християнство, а потім охрестив Русь. Автор пам'ятника — президент Міжнародного фонду слов'янської писемності і культури В'ячеслав Кливков сказав, що дарує свій твір Севастополу. В обряді освячення брали участь представники православної церкви, громадськості, командуючий ВМС України віце-адмірал Борис Кожин.

СПАД—І У АФРИЦІ СПАД

(Заключення. Початок на 1-й стор.).

Тож нічого дивуватися, що вартість чоловічого костюма вже сягла 70 тисяч карбованців. І це зростає. Закон ланцюгової реакції діяв, діє і далі. Щоправда, він мало стосується «зарплати, яка в середньому за п'ять місяців цього року становила 14 тисяч карбованців». Цікаво, чи вистачить цих грошей на руки від піджака власного виробництва

ва чи на одну колошу?

У давніх сумніжних мелітопольців — брянців складали зашити тканинами. Брянці готові торгувати, але в «Елєганта» немає рубашки в масі. Що тільки не вимуджують швейцарки, щоб купити сировину, навіть доводиться готівково розраховуватися. Погугнення, каяття? Аякже. Ах, хіба не те злочинне бранці залишили без роботи 800 працівників фірми? Здебільшого — жінок. З двох ліх доводиться обирати менше.

У постійних комісіях Верховної Ради України

«ПІДТРИМКУ УСЬОГО СВІТУ ЩЕ ТРЕБА ВМІЛО ВИКОРИСТАТИ»

Розмову свою з Дмитром Павличком я хотів розпочати з роботи постійної Комісії Верховної Ради у закордонних справах, яку він очолює. Втім, сталося так, що за день перед тим Дмитро Васильович повернувся з Балкан. Разом з народними депутатами М. Сливом, Е. Мармазовим та А. Корнієнко він відвідав усі колишні югославські республіки, крім Чорногорії. Побували українські парламентарії і в Сараєві, де якраз відбувається планова заміна підрозділів розташованого там українського батальйону в складі миротворчого контингенту ООН. Тож перше моє запитання було: чим пояснити таку увагу до цієї акції з боку членів парламентської делегації?

— Український батальйон в Сараєві... Як не відвідати його, не ознайомитися з важкими буднями наших воїнів, — відповів Дмитро Васильович. — І не тільки ознайомитися, а й наблизити часом вжити заходів для того, щоб гарантувати його особовому складу нормальне функціонування за умов громадянської війни, яка там триває. Тому нас дуже цікавило також, як діють там частини ООН з інших держав.

Ознайомившись із ситуацією, ми дійшли висновку, що нашому батальйону треба мати всі служби, потрібні для виконання поставлених завдань. Йдеться про медичну і транспортну службу, інженерне забезпечення.

Крім того, я переконався, що наш рядовий та офіцер проходять там добру військову школу, стають справжніми фахівцями. Звільняти повертаються зовсім інші люди — зі знанням мов, новітньої техніки, вмінням діяти в надзвичайно важких умовах. Тобто тих, хто прошив Сараєво, можна зарахувати до еліти української армії.

— Однак і в деяких українських засобах масової інформації, і серед простих людей можна почути думку: навіщо нам те Сараєво, де війни кінця-краю немає? У нас в Україні і так проблем сила-силенна. Та ще й наші хлопці там гинуть...

— То правда. І я знаю про людські трагедії, співчуваю родинам, які втрачають своїх синів. Втім, гинуть у Боснії не лише українці, а й французи, англичани... Проте не тріска забувати — миротворчі сили розкинуті в короткі строки надають голодним приреченим людям гуманітарну допомогу, рятує їх.

Я не уявляю, як зараз можна залишити той край, сказавши: біється сам, нехай не обходить, маємо власні проблеми. А якщо, не дай Боже, нам доведеться такої самої допомоги просити?

Вважаю, що народам Югославії, які збудили свою незалежність, треба допомогти.

З другого боку, є й державні інтереси. Україна вже заслужила великий авторитет у світі завдяки тому, що послала свій батальйон до Сараєва. Крім того, після заїзду з Балкан — це закрити собі туди двері в мирний час, коли ситуація стабілізується. Ось, нормальні відносини з народами, що живуть в колишній Югославії, залежатимуть від нашої сьогоднішньої поведінки. Тому переконаний — рішення української Верховної Ради щодо участі нашого батальйону в миротворчих силах ООН було правильне.

— Так потроху ми перейшли до парламентських

справ. Зараз, коли сесійних засідань немає, основне навантаження припадає на постійні комісії. Цікаво, над чим ви працюєте сьогодні в Комісії у закордонних справах?

Маємо ряд поточних справ. Вивчаємо цілий пакет міжнародних конвенцій та документів, які згодом будуть запропоновані Верховній Раді на розгляд. Також в комісії йде обговорення санкцій ООН проти колишньої Югославії. Санкції, які фактично нічого не дали, але внаслідок яких Україна втратила мільярди доларів. Та й не тільки Україна. Тому хочемо аніціювати наразі придуляючих країн, щоб порушити, нарешті, перед Об'єднаними Націями питання про скасування санкцій.

Після поїздки до Балкан комісія готуватиме при концептуальні документи: про наші відносини з країнами цього регіону, про український батальйон та про Українців, що живуть в Хорватії, Сербії та Боснії. До речі, я щойно повернувся від Президента Л. Кравчука, який підписав відповідний документ про визнання нашою країною Македонії.

Втім, як на мене, найважливішим за останній час досягненням стала запропонована коміцією і ухвалена з незначними змінами постанова Верховної Ради України щодо рішення російських депутатів про статус тополя. Незважаючи на те, що наші комісії представляли різні політичні погляди, за що, до речі, в неї часто «кидають камінці», а то й «наміняти», ми спромоглися підготувати цей важливий документ.

— Дмитро Васильовичу, а як ви розцінюєте той факт, що Рада Безпеки ООН однозначно визнала невідесно «севастопольську» постанову парламенту РФ?

— Це визначна подія. Вперше Україна отримала підтримку всього світу. І її, цю підтримку, треба вміло використати. Ми повинні не просто тішитися та аплодувати Раді Безпеки. Нам слід зрозуміти: така підтримка світового співтовариства зобов'язує Президента й уряд України зробити все, щоб не припустити провокаційних акцій в Криму, де, на жаль, прищеплений мікропаратизму за ненависті до української держави.

В цьому плані дуже доречно буде зустріч Л. Кравчука з Е. Єльцина. Варіанти розв'язання проблеми Чорноморського флоту існують. І треба шукати. Однак не може бути й мови про російський статус Севастополя. В даному разі Україна має витримати позицію, адже за неї світове співтовариство.

— Ніні, напередодні референдуму, політична ситуа-

ція в нашій державі складна й невизначена. І все ж ви можете й спрогнозувати, коли український парламент повернеться до розгляду СТАРТУ-1, Лісабонського протоколу та Договору про нерозповсюдження ядерної зброї?

— Очевидно у вересні чи жовтні. СТАРТ-1, як я маю сумніву, буде ратифіковано. Мало того, ми мабуть, приймемо рішення про знищення не пізніше ракет, які належить Україні за цим договором, а усіх 130. Мова — про ракети з токсичним рідким паливом. Однак перед цим слід вирішити остаточно ряд важливих питань. Зокрема, як демонтувати босго-ловки і з чим — із росіянами чи американцями, чи обов'язково після демонтажу відправити ракети до Росії, чи може, з допомогою США побудувати у нас відповідний завод, хто фінансуватиме цей складний і дуже дорогий процес?

Щодо приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, тобто ратифікації Лісабонського протоколу, то питання це багато складніше. Протокол може і повинен бути ратифікований, але без його п'ятого пункту. У ньому йдеться, що Україна негайно повинна приєднатися до згаданого договору як неядерна держава.

Але як наша країна, отримавши ядерну зброю за законом спадковості, має зараз, я би сказав, неповний ядерний статус. Без такого статусу ми не були б стороною Договору СТАРТ-1. А якщо це так, то не зможемо приєднатися до Лісабонського протоколу як неядерна держава. Як бачите, багатьох неточностей припустилося ті, хто ці документи готував. І виходить, так би мовити, вирішувати у наших застереженнях.

На мій погляд, 46 ракет з твердим паливом повинні залишатися в Україні доти, доки у 1995 році, як заплановано, не буде переглянуто Договір про нерозповсюдження ядерної зброї. Але й після цього беручи до уваги складний процес знищення боєголовки ракет, янає частину ядерної зброї, що довший час залишатиметься на нашій території.

— Тобто віддавати за так Росії ядерну стратегічну зброю, як ви зробили з тактичною, ми не збираємося?

В парламенті вирішала думка про те, що ми будемо повинні розпорядитися нею так, щоб український народ мав від цього певну матеріальну користь. Це по-перше.

По-друге, право на володіння ядерною зброєю ми повинні обернути на гарантії нашої національної безпеки, на відповідні документи, за якими інші держави поважатимуть територіальні цілісність України, зобов'язуються не вживати проти нас силу, боронитимуть нас у разі будь-якого агресії.

Інакше віддати зараз ядерну зброю країні, яка має до нас територіальні зазіхання, було б зрадництвом, якому нема виправдання.

— Дякую за бесіду.

Інтер'ю понови
Ігор ГРУШКО.

Анатолій ЯЦЕВСЬКИЙ

ВИРОЩУЮ ПШЕНИЦЮ, БУДУЮ МІСТ, ЛЮБЛЮ ОБИВАТЕЛЯ...

Представник Президента у Богуславському районі А. А. Яцєвський може розповідати про свій район безкінечно і невтомно. І я його розумію: хто хоч раз побачив його краєвиди з тої тухлої, то стрімкою Россією, облямованою мальовничими берегами, той і сам не зможе забути цієї краси. Але розповіді Анатолія Арсентійовича навряд чи зуміє чоловік тут кожну травинку, кожен куточок.

Якщо посидіти в Богуславі на лавочці поблизу пам'ятника вождю світового пролетаріату, що невідомо як уцілів (правда, на цей «вигляд» мистецтва нікі наварді не чекати звертас увагу), то в чинавіні перекоханий, лінгвистично пошарпануваний горобців, що яструються від спеки в калюжі від учорашиного дощу, тільки й побачиш, що провинцію. А переступивши поріг кабінету представника Президента, відразу забуваєш про це: ось вона, знайома стресова атмосфера. Хоч Анатолій Арсентійович ніби й не бідкався якомусь стічному незгорованому абоненту, а лише пояснював:

— Район з 16 червня не одержав ані краплини бензину, дизельного пального, хоч гроші за них «Киїнафтопродукт» одержав. Більше того, у нього ж і 200 мільйонів карбованців авансу за наступні поставки. А що тут розбиратися? У нас життя повним ходом, а завтра хоч

зупиняйся, бо всі резервні запаси вгребли...

Здається, не переконавані київського чиновника і, не скаржачись, а як факт буденний пояснив:

— Троші виправили, а сліду їх не можна знайти. Київський «Промбудбанк» заявляє, що вони вже давно на рахунок «Киїнафтопродукту», а ті обіцяють розібратися. А тут кожна година дорога. Добре, що у комерційних структур паливо роздобули, а то хоч старцой... І чому воно так?

— Комерсантами — тільки гроші давай, то все буде. А тут гроші віддали, а своє забрати не можемо.

— Та, мабуть, же особистий інтерес спрацьовує, — як школярка на екзамені, відповідав. — Але хіба не деруть вони з нас три шкуру? Всі господарники на них скаржаться.

— А навіщо? Серед них і хапуги, але є й нормальні цивілізовані комерсанти, з якими треба вміти говорити, вміти поторгуватися, але найперше — зацікавити до співробітництва. Тут можливі різноманітні варіанти.

Можливі варіанти, як зрозуміла Анатолія Арсентійовича, це: хочеш жити — вмій крутитися. У даному разі доводиться районній держадміністрації. Минулорічний досвід, коли значну частину пального теж доводилося «виробувати» самотужки, багато чому навчив. Тому цього року ані посівна, ані жнива

район знезацька не застали. Створивши фонд соціальних програм, який наповнився за рахунок комерційної діяльності, благодійних внесків грошей, зароблених на суботниках, держадміністрація спрямувала кошти на спорудження непланових об'єктів. Без них району ніяк не обійтися.

Ще один міст через Рось потрібен? Потрібен — пішохідний, бо два автомобільні розташовані на пристойній відстані один від одного і її доводиться долати людям, щоб дістатися з одного кінця міста в інший. Не обійтися і без фізкультурно-оздоровчого комплексу, школи мистецтв, якщо влада хоче мати громадян і фізично сильних, і високої духовності. Потрібен і патологоанатомічний корпус лікарні, де людина закінчує свій шлях.

Нині тільки й чуєш: не будемо, бо немає коштів. Держадміністрація в Богуславі знайшла вихід і гроші не випрошує, а заробляє.

— А що то за керівник без коштів? — дивується Анатолій Арсентійович. — Щоб надати допомогу, скажімо, багатотисячній сім'ї, слід довго випрошувати гроші у наших фінансистів. А якщо керівник просить — навіть на таку благородну справу, то хто його поважатиме? Вже краще самому заробляти. Нам же дозволено займатися комерційною діяльністю? Дозволено. Ну а вже далі — думай, думай, голова, як у тій пісні співається.

І заробляти. На паліне для життя таким чином розжилися.

Фонд соціальних програм, скажімо, придбав бензин за комерційними цінами, та вже колегією у фонду купували його за державними.

Але як не крутись, а коштів не вистачає. Бо коли, наприклад, міст через Рось проєктували, то його вартість була близько 10 мільйонів карбованців, які райдержадміністрація у фонді мала. Нині ж ціна цього об'єкту сягнула до 100 мільйонів. Як з цим справитися?

Правда, Анатолій Арсентійович вважає, що успіх справи залежить від першої особи та його команди — як зуміють вони організувати людей, переконати їх, настановити на роботу. Якщо цього нема, то навіщо таке керівництво?

У глави держадміністрації робочий день починається рано. Після шостої вже й на службі. Питаю його, чи не важко? А він сміється:

— Знаєте, я спеціаліст по зв'язку, тринадцять час був начальником районного вузла зв'язку, але ніколи — апаратним працівником. Тож, коли встановлюєш де нехоту думав, що так і потрібно. Мені нема з чим порівнювати. А чи важко? Не так, напевно, важко, як просто нелегко в нинішньої ситуації. От, скажімо, рішення прийнято про проведення референдуму. Як воно далі буде — невідомо. От ця невизначеність, скажу так, не додає оптимізму, та

як проблеми з управлінням постають.

Була б моя воля, то я поділяв би функції голови Ради і представника Президента. Хай би люди обирали мера прямим голосуванням, і не треба боятися, що вони помиляться. Є таке мудре народне прислів'я: «Бачили очі, що купували, — їжте хоч повнізасте». Якщо народ і помиляється у виборі, то сам і перебере межу. Але коли вже у мера будуть обов'язки, то дайте йому і повноваження, щоб він мав можливість виконати ті обов'язки. А тоді вже й питається... Я не боюся відповідальності, інша річ — критика. Хоча з нашим обивателем буває важко — всім не догодити. Буває, такого про себе насладу хається. Але я не маю на них зла, а їх люблю. Усіх.

...У Богуславському районі в розпалі жнива. Умови специфічні, бо тут не побачиш поля у звичайному розумінні слова. Це швидше грядки на пагорбах, з яких, однак, богуславці збирають чималі врожай. Спритнішого 1990 року одержали майже по 44 центнери зернових з гектара, в наступні — трохи менше, але не набагато.

А Анатолій Арсентійович мріє про 50 центнерів. Це така у нього мрія, що силніша за решту. І так він можливі варіанти виважив, так усі дощі перелічує, так погодні «вікна», які обіцяють синоптики, проаналізував, що й нині вранці спішу увімкнути радіоприймач — яка там погода на Київщині? І подумки бажаю: гарного жнивування вам!

Валентина ПИСАНСЬКА.

Богуслав
Київської області.

Польовий стан

Не числом, а досвідом

Добрий урожай зернових виростили члени акціонерного товариства «Україна», що в селі Покровка Роздільнянського району. Якнайвродіше по 30 центнерів з кожного гектара, пшениця, до об'ємів якої приступили, дає по 35, на деяких площах і по 40 центнерів зерна на гектар.

Хоча не вистачає пального, техніка працює з повільним навантаженням, досвідчені механізатори впевнені, що вщепорять урожай вчасно і без

врат. Державі акціонерне товариство продасть 1300 тонн збіжжя.

На знімках: один із кращих жнивирів АТ «Україна», Михайло Кінфа; чотирнадцять років виводить на поля своєї техніки механізатор широким профілем Тетяна Кречун — хоч і слаба стаття, але в роботі від чоловіків не відстає.

Фот. Юрія ВЕНГЕРЕША.

Одеська область.

Ще трішки і—фініш

— Добрий урожай, — говорить глава Красноградської районної держадміністрації І. Лисик. — Збираємо по 33 центнери з кожного гектара, але кращі площі ще попереду. Навіть дуже обережні прогнози показують:

матимемо на гектар по 37 центнерів. Третину заплановано вже продати державі.

Ольга ДОЗДОВА.

Харківська область.

Точка зору

Мораторій на АЕС не чіпати!

Уведення в дію нових атомних блоків на тлі наслідків Чорнобильської катастрофи на АЕС — це черговий удар по психіці людей. Навіть у високорозвинених країнах АЕС не є безпечні. Приміром, у США з 1972 по 1983 роки було 320 евакуацій населення. А за прогнозами МАГАТЕ, у 2000 році через збільшення кількості реакторів ймовірність великих аварій становитиме одну за 10 років.

Окрім того, під великим сумнівом рентабельність АЕС. У Франції, наприклад, щоб підтримувати їх конкурентоспроможність, занижували вартість атомної електроенергії. Через це компанія «Електрісіте де Франс» зазнала держави фантастичну суму.

Значних капіталоукладень вимагає і покращення ядерних відходів. До того ж ця проблема ще не розв'язана остаточно.

Отже, чи розумно вкладати кошти у розвиток галузі з не визначеним до кінця циклом? Потрібні нові, зокрема, енергозберіжні технології.

Есеріоз дбаючи про ринкову економіку, чинно провідомості від екстенсивного нарощування потужностей і скористання досвідом західних країн. Там, зокрема, планують довести частку електроенергії вітряних станцій до 10—15 відсотків. Японці готові допомогти Україні стати на цей шлях. Уже розроблено відповідний проект.

На малій річках Полісся та Західній Україні доціль-

но будувати невеличкі нещадні ГЕС. Україна одна з небагатьох країн, що володіють технологією вироблення парогазових турбогенераторів з високим ККД. А поширене у нас свинарство — добра передумова для розвитку біогазоенергетики. Тож альтернатив чимало.

Безумовно, на все це потрібні гроші й час. Та для введення в експлуатацію блоків АЕС теж немає чарівної палички. Але атомні блоки — то, в кращому разі, безстрокова позика у завтрашнього дня, а ставка на альтернативу окупиється благополуччям і здоров'ям нації...

Хоч би яка була сьогодні скрута, не можна за економічними помилками розплачуватися майбутнім. Визначою долю нашої енергетики, треба зажити всі «за» і «проти» мораторію, уникнути відміни мораторію на введення нових атомних потужностей. А ненадійні реактори Чорнобильської АЕС треба якомога швидше виводити з експлуатації.

Відстоюючи цю позицію, ініціативна екологічна група та координаційна рада громадського екологічного комітету «Чисте повітря» Запоріжжя сподіваються на її розуміння в уряді та Верховній Раді України. Розпочато збирання підписів проти скасування мораторію. Цю акцію підтримала місська організація «Спілка з захисту прав людини».

Наталія ІВАНЮК,
за дорученням ініціативної екологічної групи.
Запоріжжя.

Продиктовано
в номерДжезза Гирей
у повному
розпорядженні
Меджлісу

Курултай вимагає поновлення державності кримськотатарського народу. 29 липня — третій день роботи другої сесії другого Курултаю кримськотатарського народу. Делегати й гості заслухали доповідь — «Про успішно-політичну ситуацію в Криму і завдання Курултаю кримськотатарського народу», з якою виступив заступник голови Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров. Він сказав, що кримські татари з великою радістю сприйняли поновлення української державності. Доповідач засудив постанову ВР РФ «Про статус м. Севастополя», назвав усілякі суперечки про приналежність Криму й Севастополя штучними, нагадав, що кримські татари виступають за кримськотатарську національно-територіальну автономію у складі України.

На сесії Курултаю виступив прямий нащадок кримськотатарського ханського роду Гирей — Джезза Гирей, який є спадкоємцем ханського престолу в Криму. Як відомо, останній кримський хан Шагір Гирей у 1783 році підписав з Катериною II угоду про приєднання Криму до Росії і відкрив від ханської влади. Джезза Гирей — 32-річний історик, закінчив Оксфордський університет, працює радником посольства Туреччини у Лондоні. Він сказав, що для нього велика честь стояти перед Курултаєм свого народу. Визнав Курултай і Меджліс повноважними представниками кримських татар, вивчився, що досі мало зробив для свого народу, але від сьогодні «я у повному розпорядженні Меджлісу». Курултай продовжує свою роботу.

Олександр ПІЛАТ.

Обережно: гриби!

З областей продовжують надходити повідомлення про тяжкі отруєння грибами. На сьогодні зареєстровано 354 постраждалих, з них 62 дитини. Померло 28 чоловік, з них 11 дітей. Напередодні вихідних звертаємося до громадян України бути обачними, вирушаючи на «грибне полювання». Звертаємо вашу увагу на те, що основною причиною отруєння, як і раніше, є біліда поганка, яку кладуть у кошик, помилково вважаючи її за печерицю, сирожку, зеленку. Нагадуємо, що біліда поганка — смертельно отруйний гриб, токсин якого не знешкоджується жодним видом кулінарної обробки (проварювання, просмажування). Не вірте порадам, що начебто цибулина під час відварювання отруйних грибів змінює колір, — це небезпечна помилка. Ми б дуже вас просили не давати, гриби дітям, адже вони беззахисні під час отруєння грибами. Не купуйте гриби на вулицях у випадкових місцях. Пам'ятайте! Один-однісінький отруйний гриб у вашому кошику може спричинити багато трагедій. Якщо ви нас почули, передайте цю інформацію близьким та знайомим. Отож, хай вам щастить і доброго здоров'я!

Прес-центр Міністерства охорони
здоров'я України.

ПОПРАВКА

У «Голосі України» за 27 липня ц.р. в кореспонденції «Автозагарбники» з явля протиправника редакції допущено прикру помилку. У четвертому абзаці 2-ї колонки треба читати: «представнику Президента в Одеській області В.О. Ільїну...» і далі за текстом.

У щорічних військових пісках, на місці заплесканих боїв під час минулої війни, знайдено ще одну могилу з останками загиблих. Як вважають краєзнавці, судячи зі зброї, залишків військових речей і предметів фронтального побуту, це останній притулок німецьких воїнів з гірсько-стрілецької дивізії «Едельвейс», підрозділу якої в 1944 році були перекинуті з Кавказу на Херсонський півострів, щоб вчинити опір наступу радянських військ. На жаль, імен капітана і двох нижчих чинів, останки яких лежали під великим

Пам'ять

«Едельвейс»
у пісках
під Херсоном

шаром ґрунту на колючому дроті, встановити не вдалося. Натрапив на могилу Віталій Гудак, охоронець Суворовського РВВС, котрий з ентузіастами вже давно веде розкопки в «гарячих» точках колишньої війни. Він підтримує зв'язок з фондом «Вічна пам'ять солдатам», зі штаб-квартирою у німецькому місті

Касселі, де міститься фонд організації поховань загиблих у другій світовій війні. За десять років хлопці відшукали кілька могил радянських та німецьких солдатів, передали до музею знайдені предмети. Популюарні вважають, що напередодні ювілею визволення України від фашистських загарбників усі українські криваві біллі мають бути по-людськи поховані, а на фронтовому п'ятачку під Щорупинським слід встановити пам'ятник.

Іван КАЛІНИЧЕНКО.
Херсонська область.

Фотофакт

... І ПРЕЗИДЕНТ ПРИВІТАВ

Схоже, фестивалі для дітей-інвалідів «Повір у себе», які організує і проводить Координаційна рада Співки піонерських організацій України, вже стають традиційними. В минулому році «Голос України» розповідав про цю подію. Ось і знову, уже вдруге, у Дитячому центрі «Молода гвардія» в Одесі відкрився такий всеукраїнський фестиваль. На його урочистому відкритті виступили відомі співаки (дуєт Алісінюк, Ірина Грей та інші), дитячі колективи, був зачитаний вітальний лист учасникам фестивалю від Президента України Леоніда Кравчука, в якому були слова побажання здоров'я і щастя дітям та щиро організаторам фестивалю за цей благородний захід.

Понад три тижні 550 дітей-інвалідів будуть весело і змістовно проводити свій час у «Молодій гвардії»: змагатися у творчих конкурсах та спортивних іграх, розучувати нові пісні та знаходити нових друзів, купатися в морі та «смажитися» під ласкавим сонцем...

На фото: відкриття фестивалю; юні таланти; пам'ятні подарунки учасникам фестивалю вручають голова координаційної ради СПОУ Т. Гончарова та її заступник Л. Горват.

Олека ВАЩЕНКО,
фотокореспондент «Зірки».
Фото автора.

Знай наших!

Подав у суд на газету, але...

Деякі місцеві газети Волині дружно подали інформацію, що представник Президента у Волинській області Володимир Блаженчук подав у суд на регіональну інформаційну газету «Волинь-експрес». У позовній заяві йдеться про спростування відомостей, поданих у надрукованій у цій газеті замітці за підписом голови обласної організації Селянської партії Ростислава Чап'юка «Президентів України Л.М.Кравчуку», як таких, що викладені неправдиво і завдали шкоди інтересам обласної адміністрації, органам місцевого самоврядування і окремим громадянам. У заяві вимагають спростування публікації, а за завдані моральні збитки сплатити два мільйони карбованців штрафу. Говориться, що позовну заяву направлено судовій колегії у цивільних справах Волинського обласного

суду. Я поцікавився, чи все це відповідає дійсності. Заступник голови обласного суду Петро Любка, з яким я розмовляв по телефону, розповів, що таку позовну заяву за підписом Володимира Блаженчука не прийнято, бо не було додержано порядку подачі скарг. Між іншим, це вже третя газета на Волині, з якою... судяться.

Богдан БЕРЕГЕТА.
Волинська область.

Реалії

Підсумок референдуму: 40 мільйонів

Стільки карбованців пішло на проведення референдуму в шахтарському Павлограді.

Проводився він на вимогу страйкувальних колективів Західного Донбасу. Пропонувався висловитися щодо трьох основних проблем, що дискутувалися на численних мітингах: деструкція відставка мера міста В. Романюка, припинення пов-

новажень місцевого депутатського корпусу та будівництво водозабору в санітарній зоні. Павлоградці, стомлені політичними баталіями та страйками, проігнорували можливість сьогоднішнього захід — у референдумі взяло участь близько третини населення міста. Отож він вважається таким, що не відбувся. А гроші вирішено списати.

З кримінальної хроніки

ДУРЯТЬ МИТНИК МИТНИКА

Газета вже писала про невдалі спроби переправити через українсько-угорський кордон «живий товар». Тепер сучасні работоговці «серіознізувалися» на Словаччину. Так, минулого місяця прикордонники затримали близько 90 вихідців із єврейських країн, які намагалися не легально дістатися до єврейських держав.

... Вантажна машина «Рено» 0543 МА, що належить словачкій транспортній фірмі «Транслайт», прибула на митницю КПП «Ужгород» о 3-й годині. Згідно з документами, вона перевозила хімічну речовину для виробництва пластмаси з Росії через Україну до Австрії. Незважаючи на наявність відповідних митних пломб, митники все ж таки переправили вантаж. І за митками з поліномом направили на... 19 громадян Китаю.

До речі, це не перший випадок, коли опломбовані російськими митниками товари, м'яко кажучи, не відповідали документам. На тому ж КПП «Ужгород» затримано автофургоном, який, за паперами, вивозив з московського акціонерного товариства закритого типу «Крез» на адре-

су фірми «В'єтнамекорпорейшн ЛТД» партію курток. А насправді митники виявили... 258 ящиків сигарет «Мальборо» загальною вартістю 610 мільйонів карбованців.

Екзаменує урядовці у професіоналізм і представники столичних служб. У день її ринку, приміром, на КПП прибув чеський автомобіль ЛІАЗ, опломбований чеським митником. Згідно з документами він транспортував з одного столичного СПУ у місто Тепліце панаське. Та за ящиками з аристократичним напоям сховалися аж 80 громадян Пакистану та В'єтнаму, серед них 5 жінок. З Києва до Ужгорода «товару» конвоювали браві хлопці на білих «Жигулях», вони у розмарі. Затримані й чеські водії каміону. Ведеться слідство.

Микола ГОРБАТ.

Закарпатська область.

Щось новеньке

Селу —
закордонних
шефів

Відразу дві парламентські делегації — сенату Франції і консуляції Німеччини — об'єдналися за економічного сільського господарства Черкащини. Французька делегація на чолі з головою комісії зовнішньоекономічних справ Жаном Франсуа Понсе побувала у колективних господарствах Шполянського району, де французькі аграрні фірми мають дослідні ділянки, а німецька делегація, керована головою робочої групи з питань зв'язків з Україною Яном Оостергетелом, відвідала місто Городище і село Набокове, в якому за матеріальної допомоги німецької сторони відбудовано православний храм, прокладено асфальтний шлях, зведено ряд соціально-культурних об'єктів.

Цими днями у Шевченківському краї з робочими візитами побували також групи бізнесменів з Туреччини, Лівану та Саудівської Аравії. Турецькі підприємці інвестують у Черкасах спорудження водоводу та бісквітної фабрики, а спільна лівано-аравійська фірма будуватиме у Золотоніському районі м'ясокомбінат та поставити обладнання для невеликих сільських сироварень.

Лілія Титаренко.
Черкаська область

Коротко

Лікуйтесь на здоров'я

Більш як на 56 мільйонів карбованців медикаментів передав для лікувальних закладів Хмельницького директор приватного підприємства «Медридан» Сергій Воронов.

Новий інститут

Перший набір на навчання здійснено у Хмельницькому інституті прикордонних військ. Про популярність цього новоствореного навчального закладу свідчать екзаменаційний конкурс, який довелося витримати вступникам, щоб стати курсантами! 6 чоловік на одне місце, а на спеціальність референт-перекладач — більш як 8 претендентів.

Надія Пакуляк.
Хмельницький.Об'єднання «Трудова
Дніпропетровщина»
пропонує провести
Республіканський
з'їзд Рад

Звернення з пропозицією провести Республіканський з'їзд Рад усіх рівнів до початку Всеукраїнського референдуму, але не пізніше вересня, направили до ВР України, місцевих Рад та оргкомітетів члени об'єднання «Трудова Дніпропетровщина». На їхню думку, на з'їзді слід розглянути проблеми соціально-економічного становища України, її виходу з кризи, шляхи підготовки і прийняття нової Конституції, визначити стратегію розвитку держави.

УНІАН.

Права людини

діння курсу загальноєвропейської валюти (єкю), став зрозуміло, чому уряди європейських країн не хочуть надавати притулку іммігрантам і обтяжувати себе витратами на їх утримання. Останнім часом більшість західних країн запровадила нові жорсткіші імміграційні закони.

прийняття цих поправок політиків «близько» значно зменшився. А західні експерти із задоволенням відзначили: такий крок Бонна полегшить реалізацію планів вільного пересування громадян Європейського Співтовариства в межах Європи. Тобто посилення Н і технічного контролю за ІММ ратцією відповідає стремлінням «дванадцятки» контролювати зовнішні кордони Співтовариства.

Новий, вимогливий закон про імміграцію ухвалив і парламент Франції. Цей закон обмежує отримання французького громадянства через фактивні шлюби і на підставі возз'єднання родин, а також надає поліції додаткових повноважень для депортації іммігрантів. Як зазначає французька преса, закон насамперед «оголошує війну» африканцям, які прибувають до країни з колишніх колоній Франції.

За даними Міністерства внутрішніх справ Великої Британії, 1991 року до країни в'їхало 8,1 мільйона чоловік з країн, які не належать до Європейського Співтовариства. 85 відсотків іммігрантів було затримано й ув'язнено. Кожен із затриманих провів у в'язниці до

Не встигає від своїх західноєвропейських колег і адміністрація В. Клінтона. Нещодавно під її тиском законодавці США прийняли жорсткий імміграційний закон, який суворо каратиме тих, хто допомагає іноземцям нелегально в'їжджати до Америки. А затримані і депортовані якнайшвидше повертуться в країну. На цьому крок Президент пішов, мабуть, внаслідок із звітом. Служба імміграції і натуралізації! Вона також вимагає, щоб до країни швидко прибувають нелегально 250 — 500 тисяч чоловік.

Проте новий закон про імміграцію зачиняє двері не перед усіма іммігрантами. Зокрема, вчені і інженери, які працювали в колишньому Радянському Союзі над створенням ракет і зброї масового знищення, будуть радо прийняті Сполученими Штатами. Для них закон передбачає значні пільги.

Спостерігачі зазначають, що новий імміграційний закон додасть клопоту російським спецслужбам, які всерйоз стурбовані впливом висококваліфікованих спеціалістів з галузей ВПК.

УЧЕБНИК

Завершилися велоподорож двох норвежців Л. Боршейма та Т. Нерланда по європейській частині колишнього СРСР. За дев'ять днів вони подолали шлях 1200 кілометрів, проїхавши на двомісному велосипеді через територію Грузії, Латвії, Литви та Білорусі. Л. Боршейм та Т. Нерланд — члени «Велосвітінгів» — організації, яка об'єднує увальдіа, а також пропонує спорту середніх. Метою нинішнього воюж велосипедів до екс-СРСР є саме залучення нивальдіа до заняття спортом.

Він хоче особисто перевірити достовірність звинувачень абхазів у тому, що грузинські війська порушують угоду про припинення вогню в зоні конфлікту. Е. Шеварднадзе, перебуваючи у Сухумі, звернувся до військовиків з проханням не піддаватися на провокації і дотримуватися угоди. А також повторив заклики до ООН якнайшвидше направити в регіон своїх спостерігачів.

Триває операція щодо ліквідації угруповання бойовиків таджикино-ісламської опозиції і афганських можахедів. Операцію проводять підрозділи військ Таджикистану і 201-а російська мотострілецька дивізія.

3 місяця боїв надходять повідомлення, що загін із 400 бойовиків знищено. Однак з афганської території група у 100 чоловік намагалася перетнути кордон. По бойовиках було завдано артилерійсько-мінометного удару.

Сенат США ухвалив резолюцію, в якій закликає Росію припинити виведення російського контингенту з Естонії. Хоча резолюція не має сили закону, але виключає точку зору більшості сенаторів. У Прибалтійських республіках поки що перебувають близько 30 тисяч російських військовиків. Закон про допомогу Росії, ухвалений минулого року американськими парламентаріями, передбачає надання допомоги Росії тільки за повного виведення її солдатів з Прибалтики.

Наступного тижня літаки ООН, можливо, отримають дозвіл на бомбардування позицій ворожючих сторін на території колишньої Югославії. Виступаючи з цього приводу, Генеральний секретар Б. Галі заявив, що удари з повітря завдаватимуть по тих районах, у яких озброєні сторони порушуватимуть правила, встановлені миротворчим континентом.

Війська Ізраїлю продовжують бойові операції проти проіранського угруповування «Хезболла». Прем'єр-міністр Ізраїлю І. Рабін заявив, що наступальні дії будуть тривати до повного знищення бойовиків.

Виступаючи з цього приводу на пресконференції у Вашингтоні, Президент США Б. Клінтон висловився за припинення бойових дій у Південному Лівані. Він також закликав Сирію посприяти припиненню боїв, вплинувши на фундаменталістів.

У свою чергу прем'єр-міністр Лівану рірі заявив: «Агресія Ізраїлю має військовий характер і має на меті підірвати внутрішньополітичне становище в Ірані, відкинути назад мирне відбудовлення країни. Це відверте зазіхання на суверенітет Лівану».

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

ня конференцій і симпозіумів з питань національної безпеки, широкі стосунки між військово-навчальними закладами тощо.

Того ж дня відбулися зустрічі міністра оборони України Костянтина Морозова з міністром оборони США Лесом Еспіном, начальником

У будинку посольства Сполучених Штатів Америки в Україні, розташованому по вулиці Юрія Кочубинського, 10, у Києві, зараз проводиться капітальна реконструкція. Згідно з планами реконструюється фасад і створюється додаткове озеленення навколо будови. Посольство щиро жалкує, що реконструкція може викликати тимчасові незручності для його сусідів і українських громадян, що прихджають сюди.

Реконструкція дасть посольству можливість покращити обслуговування і зробити свій внесок у зміцнення відносин між Україною і Сполученими Штатами. Посольство дякує усім за терпіння і розуміння.

ни у Великобританії, це змушує нас бути звернутими до міжрегіональних агентств з кількома запитаннями.

Перше — чому на ваш погляд, послі дійляч так відверто недовіряють: через те, що вони не просять своєї власної об'єктивності, чи тому що досі досить приховували свої пророські симпатії і сприяння рішення по Севастополю який ситгал до дії, або до злочинної бездіяльності? Інформація випусти влі 22 липня була настільки несправедливою, що UNGIAN має рацію, то дипломати України складається в ворогів її незалежності. Те саме «ворогів» ми на жаль вже чули чі не виявляли?

Друге чи має існувати постійна зазімка між російською зовнішньою відоме рішення по Севастополю в Москві і посла України у Лондоні? Якщо брати до уваги, що територіальні претензії були висунуті саме парламентом Росії, а не Великобританії.

І нарешті, при всій повазі до професіоналізму працівників UNGIAN. Як виходить, що в Росії не представляють Посольства знають, що робують ЗМІ Великобританії? Якщо так, то у яких газетах були вміщені «Заяви представників дипкорпусу Росії та посла України в РФ Крістіна Посольство». До речі, які заяви і дипломатичні відомості мають на увазі «за» і «проти» загаданого рішення? Єдине, що кореспондент UNGIAN, або ті, хто постачає йому інформацію, не спробували не схопити! зробили досконалих нейтральних програм.

в Україні досі стосуються активної взаємодії партнерів з українськими властями, зокрема з місцевими органами місцевого самоврядування, зокрема з міськими радами. Найважливішими напрямками співробітництва є: підтримка оборони США Лес Еспін дає обіцянку на честь міністра оборони України Костянтина Морозова, який очолює офіційні зустрічі з американськими колегами в різних містах Північної Америки, зокрема в Надзвичайній і Повноваженій Посол України в США Олександром Вільямсом. Посольство в Україні у Вашингтоні владніть, щоб було прийняття на честь міністра оборони України Костянтина Морозова. Президент США Дональд Трамп і американський конгресу в Україні зняли участь в зустрічі міністра оборони України Костянтина Морозова з американськими колегами в місті Перрі, генерал Колин Пауел, який посадові особі Збройних Сил та інших державних установ США, представників преси, керівників громадських організацій, української діаспори.

[illegible]

Сергій КОМІСАРЕНКО,
посол України у Вели-
кобританії.

ГОЛОС УКРАЇНИ

ДЕРЖАВА ПРАВОВА, А ЛЮДИНА БЕЗ ПРАВА?

Деделі частіше говорять про те, що ми будемо правовою державою. А кожна людина — це часточка нашої великої держави. А якщо держава правова, то людина повинна бути захищена законом. Та, на жаль, розмови залишаються розмовами.

Одного разу приїхала до мене сестра Ольга, яка мешкає в Дідовичах Коростенського району на Житомирщині, і зі словами розповіла про свавільного голову місцевого колгоспу. Сестра працює черговою медсестрою в лікарні. У жовтні минулого року вона звернулася до голови колгоспу Олександра Матвійчука у службовій справі. Але замість роз'яснати питання він побила її у своєму кабінеті і виніс її за поріг. Після цих відвідин судмедекспертиза виявила в сестри струс мозку і синці.

Постраждала звернулася зі скаргами до Житомирської обласної прокуратури. Звертався і я, бажаччи захистити свою сестру, але скрізь на це діялись кризь пальці. Відбувалися відвідини, але бажаччи, мабуть, псувати дружні стосунки із свавільним головою, за яким є багато серйозніших гріхів.

І постає в мене запитання: яка ж то правова держава, коли вона не здатна захистити свого громадянина від свавільних невихованого, грубого «господаря». Втім, який він господар... Якщо орієнтуватися на публікації в місцевій пресі, окремі колгоспники з цього села здують державі молока і м'яса ще більше, ніж увесь колгосп. Це постає ще одне запитання: навіщо Україні такі колективні господарства, якщо від них немає прибутку, а тільки шкода?

Володимир ШУЛЯРЕНКО.

Київ.

ТИСА — ОКРАСА ГІРСЬКОГО КРАЮ

Якщо хтось хоч раз побував на Тисі, той назавжди її запам'ятає. Люди здавна шанували цю річку, зв'язану з історією гірської річки. Численні легенди та історичні події пов'язані з Тисою. Не полічити, скільки плотів знесла її стрімка течія! На мальовничих берегах розташовано багато гірських міст і сіл, а долина знаменита родючою землею, на якій ростуть і хліб, і городина. Доліною Тиси проходить залізниця, шосе, лінії зв'язку та інші комунікації, які мають міжнародне значення. Тож важко, що ні в якому разі не можна ніяк пошкодити цій красуні річці і ніколи не будувати каскад водосховищ. Достатньо нам цього дива на Дніпрі. Вони нічим себе не оправдали: ані економічно, ані екологічно. Крім того, всі ці задумки потребують чималих коштів, а ці гроші можна було витратити на покращення екології Карпат. Врешті, треба подумати про наступні покоління, яким тут належить жити й працювати.

Наталія КОРОТЕНКО,
геолог.

Київ.

«Дуже страшно, коли приходить несправне горе, коли немає ані чого чекати, немає жодної надії. Я хочу, щоб люди мене зрозуміли. Я домагався суду не з почуття помсти, а як кровожерця. Я лише хотіла знати правду, як загинула моя дитина і хто винен у її смерті...»

(З листа матері).

Повертаючись до надрукованого

ЯМА

загинула з власної необережності, і в ділах командира загону ІІІ. (а саме її звинувачує мати у смерті дочки) складу злочину немає. Неправдиво? На думку матері — так. Але закон є закон. Він не визнає звинувачень з галем емоцій. Саме тому неодноразово відновлення слідства обласною та республіканською прокуратурами, як форма реагування на численні скарги матері, усякий раз давали один і той же результат: складу злочину немає. Що ж, факти — річ уперта. Міркуйте самі.

...До річки дітей везли автобуси. Викаладач ІІІ. Іхала в першому з двох автобусів, у другому — були хлопці з провізів. Дісталися пляж, студенти розташувалися біля води, а ІІІ. пішла зустрічати другий автобус. Повернувшись, командир загону дізнався, що за ІІ. відсутності трое дівчаток без дозволу пішли купатися і одна з них пропала. Слід сказати, що зазначений пляж був необоронений, але шороку тут відпочивало дуже багато дітей — усі найближчі колгоспи везли студентів

саме сюди, бо тут було мілко. Ось і цього разу на березі річки відпочивало кілька сотень дітей з Росії та України. Можна лише згодуватися про стан командира загону, яка в такій круговерті намагалася відшукати пропалу дівчинку. Її знайшли лише наступного дня, подолавши, у «жабнику» виявилася чотириметрова яма. Це в ній опинилася перелякана дівчинка в день свого 16-ліття.

Слідство закінчено. Справу передано до архіву Отже, винних у смерті дівчинки немає. Хіба що... яма. Яма — не абстрактна, а конкретна. Яку зробили, до речі, конкретні люди, котрі нездовго до трагедії витягли із дна річки стару потоплену баржу, залишивши за собою страшну пастку у вигляді звичайної ями.

...Ми повернулися до події трирічної давності, тому, що за винком знову літо. Гаряче й опріане. Тисячі дітей знову відправляються на південь країни до моря. І знову вода приваблює їх до себе, примушуючи зайти про всі правила поведінки, про настанови дорослих та застереження батьків. Діти є діти, і вони мають певне право бути такими, як і яму, що поруч перебувають дорослі, котрі мусять доглядати пам'ятати про їхню безтурботність та безпосередність. Інакше навіть найменша недобіль одного, спілкатися у безжалюгідний зашморг з черствістю та халатністю інших, з часом обов'язково утворить жахливе фатальне коло — яму, яка невинно розтинає небажачи жертви людської байдужості.

Алла РОМАНЧУК.

Київська область.

Невигадані історії

ВЧЕНІ — З ЛІПОВИМИ ДИПЛОМАМИ

Пригаду, під час підготовки до XXVIII з'їзду КПРС газети писали, що в СРСР 1 мільйон 400 тисяч учених, або працівників з високою освітою. Це дорівнювало чверті всіх світових вчених. А тепер ми тільки й чуємо, що про астронавтів, англійську, німецьку технології, а про нашу — анічогісінько. То де ж вони, наші технології? Чому ми відстаємо на багато років? З'ясується, що всі наші вчені — липові! І керують нами некомпетентні люди, які думають тільки про себе, а не про піднесення економіки і про блага свого народу.

Н. КРАВЕЦЬ.

Бердянськ
Закарпатської області.

СОРОКА ПРИ ГОДИННИКУ

На своїй дачній ділянці, під старою розлогою яблунею, я займався стілом, під яким сиділи пташки, трудючись на його виготовленні. На столі завжди залишався крихти хліба для пташків. Сюди сідали підкріплені не тільки горобці, синиці, дикі голуби, а й сороки. Вони так звинили до людей, що не боялись брати хліб з долоні.

Навесні яблуня розквітла, гілля покритися листочком, я навіть не помітив, що на вершині з'явився сорочаче гніздо. Недавно там добилися сім'ячка.

Одного разу перед роботою я зняв годинник, поклав його на стіл, а як тільки пташок не залишило. Тут сиділа запитав у мене, котра година. Я підійшов до столу, але годинника там не було. Вирішив, що наді мною пожурав сусід. Та цей жарт продовжувався все літо, бо годинник зник безслідно. Якісь мій вчуні вирішили оглянути сорочаче гніздо. Якби були мої радість і здивування, коли він показав мені знайденого там годинника! З'ясувалося, упродовж літа сорока жила на даху та ще й при годиннику. Певне, дотримуючи режим годування потомства.

До речі, годинник, безвідомо працьовитий досі, дозволяє змінити тільки ремінець, який зіпсувався від літньої спеки.

С. ГОРБАНЬОВ.

Мукачеве
Закарпатської області.

САМІ СЕБЕ ГУБИМО...

Криза в Україні сягає критичної точки. Політична обстановка дестабілізується у зв'язку з різким спадом життєвого рівня народу. Ціни на продукти що не день зростають, жодний закон цього не контролює. І починаєш задумуватися: чи тим шляхом ми йдемо? Всі мали надію, що з приходом до влади демократичних сил зростатиме добробут людей, запалом поліпшуватиметься життя. А насправді чомусь виходить навпаки. Та навіть за важких повоєнних часів не було такого, щоб за коробку сирників на чорному ринку люди платили шалені гроші. Тому й зрозуміле невдоволення народу. Ті, хто має доступ до товарів, перед черговим підвищенням ціни добре натякують власні кишені. А люди терплять, хоч і обурюються. Постає запитання: хто привів народ до такого становища? Невже не зрозуміло, що цим ми губимо Україну, нашу незалежність?

В. МЕРЕЖКО.

Коломия
Івано-Франківської області.

Для порядку на дорогах треба так мало: вивчити правила

Часто слухаю по радіо передачі ДАІ про проблеми на наших дорогах. Здебільшого це звіти про кількість дорожніх пригод і правопорушень без будь-яких висновків. А тут потрібні серйозні висновки і державні заходи.

Мені здається, що всі нещастя на дорогах від того, що водії ніяк з автомобілем і з дорогою на «ти». Пригаду повсякденні роки. То

ді теж чимало проблем з дорожнім рухом було. Та кожний водій знав конкретні вимоги і виконував їх, бо це суворе контролювало. Ніхто з шоферів тоді не міг виникнути на дорогу пляшку чи дрізду покритиш. Нас тоді вчили: якщо ти і твоя машина в «формі», то це ще не означає, що ти водій на всі сто. А справжнім водієм вважався той, хто міг передбачити несподівані ситуації і

різні варіанти у поведінці пішоходів чи колег.

Останні двадцять років я — за кермом двоколісної машини. Це дає можливість краще бачити ситуацію на трасі. Вважаю непрофесіоналізм багатьох водіїв. Часто бачу, що людина за кермом має уповільнену реакцію в критичних ситуаціях. Дивую, як можна таким видавати права на керування автомобілем. А скільки тяжких до-

рожних пригод скоюють шофери у стані сп'яніння! Як водій зі стажем вважаю, що потрібні суворі закони до п'яних за кермом. З їх вини гинуть люди, а винуватці придоду відбуваються легким переляком. Кермо в руках п'яниці — то найстрашніша зброя масового вбивства.

Василь ВЕЧЕРСЬКИЙ,
учасник війни, ветеран праці.
Київ.

шують або гроші давати, або роздаються.
ЧОРНИЙ — ЗУБИК (без імені).
Тулчин
Вінницької області.

Фото Сергія
КОВАЛЬЧУКА.

ВІД ЦИХ НЕЛЮДІВ КРАЇНИ САМА ШКОДА

До якого часу ми будемо жити в страху за власне життя і життя близьких? Скільки людей загинуло в Україні від рук бандитів. Та ще можна вести гуманну політику за та-

кого життя? Убивають за копійки чи за телевизор, магнітофон. Ці вбивці лезуть у селі по хатках, а в містах по квартирах. Треба шість років розстрілювати привселюдно

таких нелюдів, чи спалювати. Бо від них держава сама шкода. Дяки можна це все терпіти? Увечері не можна пройтися ні містом, ні селом, бо зму-

Без'ядерних арсеналів агресори не бояться

Більшості західних оглядачів хотілося б, щоб Україна якнайшвидше позбулася своєї ядерної зброї. З цієї нагоди Президент США Біл Клінтон недавно сказав, що Європа стане більш стабільною, якщо Росія отримає статус єдиної ядерної держави — правонаступниці Радянського Союзу. Сполучені Штати та інші європейські союзники чинять тиск на Україну, щоб та передала усю ядерну зброю зі своєї території росіянам, які, звичайно ж, вважать це чудовою ідеєю.

ПРЕЗИДЕНТ Клінтон поминається. Традицій на точка зору на українську ядерну зброю теж помилкова. Очевидно, що Україну слід було спонукати до організації власних ядерних сил як чинника стримування образу ж, а не проголошення нею незалежності. Навіть сьогоднішнє помилкове змушувати Україну стати без'ядерною державою.

Існування ядерної України має сенс з двох причин. По-перше, це невелика сила для підтримання миру між Росією та Україною. Це означало б, що росіяни, у яких історично склалися несприятелі відносно України, ніколи б не наважилися ще раз завойовувати її. Україна не може захиститися від озброєної ядерним арсеналом Росії за об'єктами традиційних озброєнь, одна країна, включаючи США, не може гарантувати їй достатніх гарантій безпеки. Українська ядерна зброя — єдина надійна стримувальна сила на протилежну російській агресії. Якщо США бажують підсилити стабільність у Європі, то мають підтримувати саме ядерну Україну.

Україна зробити правильно, що не передає залишки ядерної зброї Росії, і якщо вона поборюється найбільше. Сполучені Штати та інші європейські союзники можуть скільки завгодно обурюватися, але вони не в змозі примусити Україну стати без'ядерною. Посилуючи конфронтацію з Україною через ядерні непорозуміння, ми збільшуємо ризик війни, бо росіяни ставлять перед собою вимоги, які викликають найбільше недовіри з боку України. Америка ж має менше можливостей зм'якшити кризу у відносинах з Росією. Після розпаду Радянського Союзу на території України залишилися майже 4 тисячі ядерних зарядів. Дотримуючись власного слова, Україна передала Росії уся свою тактичну ядерну зброю у період з січня по травень 1992 року. Однак жодна з 1650 одиниць української стратегічної ядерної зброї не передана до Росії не була. Ці засоби наведені на Сполучені Штати, але можуть бути перенацілені для удару по Росії. До них входять 130 ракет РС-19 (по 6 боеголовок на кожній), 46 ракет СС-24 (по 10 боеголовок на кожній) і 30 бомбардувальників Ту-95 (416 бомб на борту).

Питання хто ж справді контролює цю ядерну зброю, дуже складне. І Росія, і Україна, кожна в свою чергу, заявляють, що вони несуть відповідальність за цю зброю. Очевидно, вона під виключною юрисдикцією України, тобто остаточною відповідальність за охорону зброї та підтримання її в належному стані. Однак, російські спеціалісти допомагають обслуговувати її. Вважається, що Україна не має ні засобів, ні можливостей запустити ракети, що перебувають на її території. Співдружність Незалежних Держав може прийняти рішення про запуск, хоча Україна має право, але не можливість, заблокувати таке рішення. Є причини припускати, однак, що Україна повністю контролює бомбардувальники. Український Президент Леонід Кравчук натякує, що Україна має можливість запустити свої ракети СС-24, котрі були збудовані в Україні. І наразі, Київ створює власну

Точка зору із-за океану

контрольну систему для запуску ракет без дозволу Москви. Якщо Україна відмовиться від власного рішення стати без'ядерною і замість цього зберігатиме на своїй території стратегічний ядерний арсенал, що дуже правдоподібно, то в світі з'явиться третя з найбільших ядерних держав, крім грізних сил США та Росії.

Війна між Росією та Україною з використанням традиційного озброєння принесла з собою усі можливі наслідки воєнного стану, тисячі смертей серед цивільного населення. За російсько-українськими відносинами стоїть давня історія взаємної ворожнечі: це ворогування у поєднанні зі змішаними українськими і російськими населеннями може призвести до того, що війна між ними набуде такого самого характеру, як конфлікт у Боснії. З етнічними чистками та масовими розправами. Мільйони біженців залунавуватимуть руки біля кордонів Західної Європи. Крім того, в Україні 14 діючих ядерних реакторів, які можуть стати новими Чорнобилями, якщо їх залишити без догляду, або вони будуть атаковані під час війни. Наслідок такої війни набавого перевищить жай і страждання теперішнього балканського конфлікту, де загинуло влітку 1991 року 50 тисяч людей. Немає потреби стверджувати, що при використанні ядерної зброї жертв буде б незрівнянно більше.

Існує також загроза розростання воєнних дій клада межі України та Росії. Наприклад, росіянам може спастись на газу відвоювати інші републики колишнього Радянського Союзу, або повернути під свій вплив якусь частину Східної Європи. Польща та Білорусь можуть об'єднувати свої сили з росіянами проти України, чи, навпаки, Росія, щоб полегшити російській інтервенції в Україні, Сполучені Штати і Китай будуть втягнуті у військові дії, побоюючись перемоги Росії. Врешті, в такій війні випадково чи навмисно може бути застосована ядерна зброя проти держави.

Можна, щоправда, сподіватися від НАТО виконання ролі великого чинника стримування. Ця організація, керувана, по суті, Сполученими Штатами, може повернути порядок, який існував у Європі за часів холодної війни і зберігав мир протягом 45 років. Хоча, схоже на те, що тепер це буде важко зробити з кількох причин. Сполучені Штати значно скорочують свою військову присутність у Європі і відповідно зменшують свій вплив. Військові підрозділи США, котрі повернуться в Європу, не будуть чисельні через те, що Німеччина сама в змозі нести тягар контролю за Росією. Німеччина дуже добре розташована географічно, щоб протистояти російській експансії, і у неї достатньо сил для цього. У Німеччині не тільки потужна економіка. Її населення зросло майже на 20 мільйонів. А Росія, навріть підкорюючи Україну, скоріше за все не зрівняється в силі з колишнім Радянським Союзом.

Незважаючи на кілька напружених моментів, стосунки між Росією та Україною були стабільні з часу розпаду імпе-

рії. Проте є вагомі причини боятися, що вони можуть погіршитися. По-перше, між Україною та Росією склався ситуація, сприятлива для вибуху небезпечних змагань за досягнення більшої безпеки. Великі держави, розділені довгим і незахисним кордоном, часто переходять до протистояння через побоювання за власну безпеку. Можливо, Україна з Росією поділяють такі порівняння і намагаються жити в гармонії та мирі. Хоча це дуже несправдоподібно.

По-друге, існує загроза гіпернаціоналізму, який полягає в сприйманні інших націй, чи національних утворень, як нижчих у розвитку і ворожих. Прояви російського і українського націоналізму після розвалу Країни Рад спостерігалися в основному у м'якій формі, сталося лише кілька випадків жорстокості на національному ґрунті. Втім, росіяни і українці не люблять і не довіряють один одному. Сторонки історії їхніх стосунків не безжарми, і є готовий вибухонебезпечний матеріал, що будь-якої хвилі може розрядити конфлікт.

Для стримування російської агресії за майбутньої кризи України думальники пропонуєть про розвиток традиційних озброєнь, або прохати західні країни надати їй гарантії безпеки. Ці альтернативи, однак, не витримують критики.

Традиційні засоби стримування агресії — не найкращий вихід зі становища, бо Україна не в змозі збудувати такої могутньої армії, яка б могла протистояти нападowi Росії. Українське військо могло б, звичайно, дати рішучу відсіч, але зрештою війну буде програно. Просто російська армія надто могутня. Найкращими показниками військової могутності є чисельність населення, валовий національний дохід, ефективність промисловості. Вони показують, що Росія — принаймні втричі сильніша за Україну. Якщо б навіть істотно створила надзвичайно потужну війська, вона все одно залишиться беззахисною перед російським ядерним шантажем.

Врешті Україні довелося б вичерпати ресурси суспільства до дефіциту, спробувати вона змагатися в традиційних видах озброєння зі своїм великим сусідом. Традиційні види озброєння значно дорожчі, ніж ядерні, і потребують більшої кількості військовиків, а тому і більшої частки людських ресурсів. Показуючись на традиційні військові формування, українські лідери замальовуватимуть російську загрозу згущеними фарбами, роздумуватимуть про ризик націоналізму, що призведе до збільшення тертя між українцями та значною кількістю росіян, котрі мешкають в Україні. Це викличе невдоволення Росії і підштовхне до думки про воєнне втручання для захисту братів-росіян.

Гарантія безпеки з боку країн Заходу теоретично можлива, але вона не може бути прийнятною стратегією для збереження суверенітету України. Важливим і дорогим завданням виявилася політика стримування під час холодної війни, коли форпостом Заходу була Німеччина. Проводити її ще далі на схід було б набагато важче. Німе-

рика, ні її європейські союзники не горітимуть бажанням приймати таке дороге рішення. Навпаки: сили НАТО швидко-ми темпами скорочуються. Не беручи до уваги політичне волевиявлення, розкривати і натовську парасольку безпеки у центрі колишнього Радянського Союзу нерозумно. Це обов'язково рознігне росіян і дасть їм привід до воєнних дій.

За свою історію Україна пройшла через багато страждань від іноземних загрозників. Після того, як від старішнх репресій у 30-х роках загинуло 12 мільйонів українців, ще 7 мільйонів поглинуло у війні з Німеччиною. Пожурку історія плює російська загроза у себе на порозі, а також відсутність бажання у зарубіжних країнах протистояти якимось чином цій загрозі, схоже, не сприятимуть відмові України від ядерної зброї. Якразним проявом цих реалій є швидке зростання про-американських сил в Україні. Америка та її союзники можуть скаргитися на теперішній стан речей в Україні, але краще це, ніж дочекатися наслідків російського вторгнення, якщо не існуватиме чинника стримування.

Тільки Росія дізнається, що Україна все ж таки залишає у себе увесь ядерний арсенал, вона може всякий сумнів розгладити долаючи превентивної війни з метою зруйнувати цю зброю, доки вона не приведе-на в повну бойову готовність. Однак таке військове рішення виглядає неприйнятно. Це завдання було б не так просто виконати лише традиційними військовими засобами, бо Україна отримала від радянської армії у спадок достатньо озброєння, щоб дати рішучу відсіч. Звичайно, росіяни можуть завдати ядерного удару по Україні. Ймовірність негайної ядерної помсти невелика, але Росія не зможе бути абсолютно певна, що Україна не відповість ударом на удар. Такі дії обов'язково завадають катастрофічних збитках обоим країнам, радіоактивні опади після удару по Україні забруднюватимуть і Росію.

Таким чином, самі лише підрозділи з точки зору воєнних дій достатні, щоб стримати Росію від розз'ясування превентивної війни. Попри це для відвернення війни необхідно, щоб існував паритет у силах-стримування. Сильна опозиція Америки та Європи рішенням України залишитися ядерною державою тільки ізолює цю країну дипломатично і ослабить чинник стримування. Правильність такої політики щодо України викликає великі сумніви.

Джон МІРШІС АЙМЕР,
професор Чиказького
університету.

Замість коментаря

Погляд з-за океану — це завжди погляд з-за океану. Суті стосунків Росії й України автор явно не відчуває. Ядерна війна між націями державами — така ж невідомість, як і подбна війна, скажімо, між США і їхньою колишньою метрополією — Великобританією. Вона означала б загинуть не лише двох суспільств, але й Європу, бо рують би не один Чорнобиль. Разом з тим у статті є чимало слушних думок, вона спонукає до роздумів. Та й узагалі цікаво, ким нас бачать здалеку.

Культура

НАРОДЖЕНІ ТВОРЧИСТЮ

Увагу відвідувачів художнього музею Сімферополя привернула виставка натюрморту, створена кримським художником Володимиром Сороковим. Зі своїми роботами Володимир уже побував у Сирії, Лівані, на Кіпрі. Дар художника передався їй дітям — дочці Ганна та Поліна рано прилучилися до мистецтва. Щоправда, обрали вони в ньому свій напрям — досягли успіху в розпису по дереву. У Володимира незабаром має відбутися чергова зарубіжна поїздка — до Туреччини, куди його запросила одна з фірм. Завдалегідь визначено умови її мету наступного вояжу — до Болгарії, куди його відряджає потлавецька фірма.

На знімку Костянтин ДУДЧЕНКО: Володимир Сороковий зі своїми картинами; дванадцятирічна донька майстра Ана демонструє розписані нею кухонні дошки.

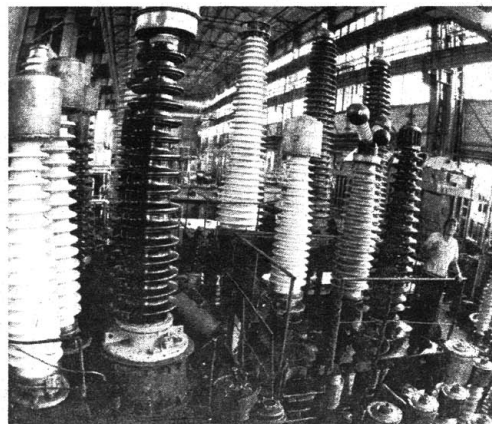
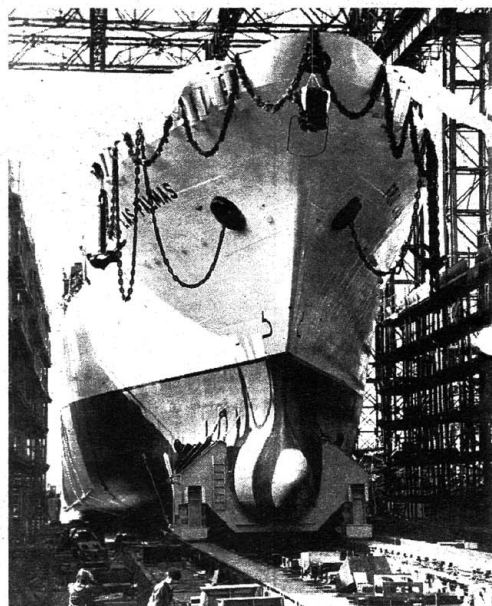
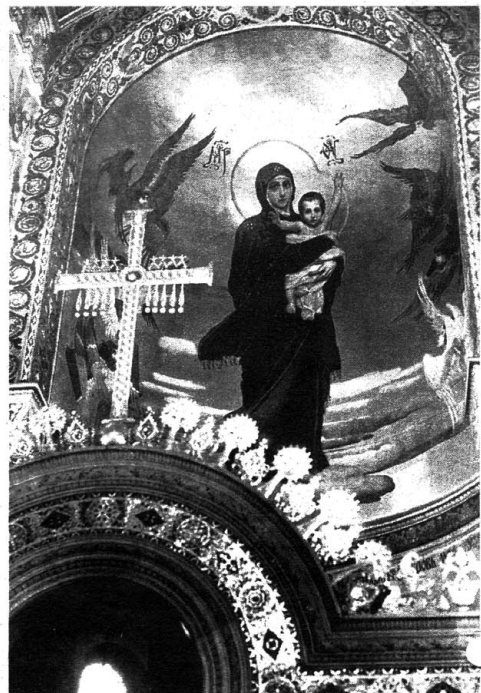
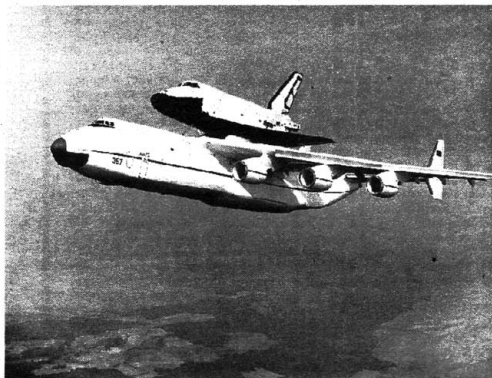
Здійснюючи мрію

Де найкращі на світі дівчата? Крайні трансформатори випускають де? Хто вище за всіх стрибає у гопаку? А кораблі, літаки, вугілля, хліб, горілка?..

Вірно, в Україні. Тож питання чисто риторичне. Питань більше немає.

Поможи нам, Боже, і це час підтвердити.

Михайло САЧКО.
Фото Миколи
КОЗЛОВСЬКОГО,
Олександра КЛИМЕНКА,
Бориса РИБАКОВА,
Михайла САЧКА.

ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА БОРОТБИ ІЗ ЗЛОЧИННІСТЮ

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ПРО ДЕРЖАВНУ ПРОГРАМУ БОРОТБИ ІЗ ЗЛОЧИННІСТЮ

З метою забезпечення правових, організаційних і матеріально-технічних передумов для більш ефективної боротьби із злочинністю Верховна Рада України постановляє:

1. Затвердити Державну програму боротьби із злочинністю (додається).

2. Доручити Кабінету Міністрів України внести пропозиції щодо джерел фінансування Державної програми боротьби із злочинністю.

3. Кабінету Міністрів України, Верховній Раді та Раді Міністрів Республіки Крим, Генеральній прокуратурі, Службі безпеки,

Верховному Суду, Академії наук, Національній гвардії, Національному банку, Державному експортно-імпортному банку прохід виконання Державної програми боротьби із злочинністю проінформувати Верховну Раду України до 1 квітня 1994 року та 1 січня 1995 року. Про результати виконання програми доповісти в першому кварталі 1996 року.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛОЦЬ

м. Київ
25 червня 1993 року.

Криміногенна ситуація, яка склалася в Україні, перетворилася на найбільш небезпечне соціальне лихо, що створює серйозну загрозу розбудові незалежної держави, а небувала зростання злочинності зумовлене кризовими явищами в політичному і економічному розвитку, в усіх сферах суспільного життя, правовим нігілізмом, фактичною безконтрольністю за підприємницькою, кредитно-фінансовою та банківською діяльністю.

Здійснені заходи виявилися недостатніми для ефективного впливу на стан прав, законів, що приймаються, виконуються незадовільно і не забезпечують своєчасного задоволення назрілих потреб регулювання ринкових відносин.

Розбалансованість економіки, спад виробництва та прогресуюче зростання цін призвели до падіння життєвого рівня і як наслідок втягнення у незаконне підприємництво значної частини населення. Спад виробництва та пов'язане з ним зростання безробіття зумовили стрімке зростання крадіжок, грабежів, розбійних нападів, вимагательства, убивств; вчинення корисливих злочинів все частіше поєднується з виконанням неспецнальної та холодної роботи.

Поприрюються корупція, відмивання незаконно отриманих грошей, інші злочини у сфері господарювання. Виявляється тенденція злиття загальнокримінальної та організованої злочинності, дедалі більше у злочинну діяльність втягуються молоді.

Занапад моралі значної частини населення призвів до розвалу системи державних і громадських інститутів профілактики правопорушень, що створило сприятливі умови для поглиблення антисоціальних явищ. Великою мірою цьому сприяє майже відверта пропаганда порнографії, жорстокості та насильства, що ведеться на фоні недоступно великих цін багатьох форм дозвілля, нестабільності товарів, скорочення кількості спортивних клубів, шкіл, молодіжних таборів.

Гострота криміногенної обстановки вимагає якнайшвидше комплексних заходів з боку держави, що мали б забезпечити її стабілізацію у найбільшій три роки. Пріоритетну увагу за цих умов повинно бути віддано питанням правового забезпечення правоохоронної діяльності, удосконаленню системи профілактики правопорушень, посиленню боротьби з організованою та економічною злочинністю, забезпеченню охорони громадської безпеки. До першочергових заходів необхідно віднести також удосконалення кримінально-виконавчої системи, розширення міжнародного співробітництва у боротьбі із злочинністю, а також кадрові, наукові, інформаційно-технічні заходи забезпечення правоохоронної діяльності.

І. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПРАВОВІ ЗАХОДИ

1. Визначення головних принципів і напрямів боротьби із злочинністю, внесення доповнень до актів законодавства у цій сфері та контроль за ходом їх виконання здійснюють Верховна Рада України, її постійні комісії, Кабінет Міністрів України, постійна міжвідомча комісія при Кабінеті Міністрів України з питань боротьби із

злочинністю, Верховна Рада і Рада Міністрів Республіки Крим, місцеві Ради народних депутатів та їх органи, місцеві державні адміністрації.

2. Координацію наукових досліджень, обмін науковими досвідом, виявлення і аналіз нових тенденцій і проблем, що виникають в ході боротьби із злочинністю, вироблення рекомендацій по удосконаленню цієї програми здійснює Інститут держави і права Академії наук України, якому надається право залучати до розробки питань боротьби із злочинністю відповідних вчених юридичних, наукових і навчальних закладів, науково-дослідних установ правоохоронних органів, проводити конференції.

3. Всі законопроекти та інші нормативні акти у сфері економіки, в певну чергу зовнішньоекономічної, підприємницької, кредитно-фінансової та банківської діяльності, підлягають попередньому обов'язковій кримінологічній експертизі експертною комісією при Інституті держави і права Академії наук України.

4. Розробити концепцію розвитку в Україні юридичної освіти в умовах побудови правової держави (визначити види навчальних закладів, місця їх розташування, програму навчання, необхідні для цього матеріально-технічні та фінансові ресурси).

Кабінет Міністрів України, Академія наук, Служба безпеки, Генеральна прокуратура 1993 рік

5. Вирішити питання розширення науково-дослідних установ судової експертизи для дослідження вибухових речовин і пристроїв, боєприпасів, спецзасобів, антикваріату, грошей та інших цінних паперів, матеріалів зброї і вибухових, наркотичних препаратів, транспортних засобів, а також проведення пожежо-технічних експертиз.

Кабінет Міністрів України, Генеральна прокуратура, Мінюст, Служба безпеки, Мінекономіки, МВС, Мінфіні 1994 року

6. Здійснити розробки: методик експертного дослідження матеріалів звуко- і відеозапису, отриманих у процесі слідчих і оперативно-розшукових дій та з інших джерел, з метою використання їх як доказів.

Мінюст, ДКНТ, МВС, Служба безпеки, Генеральна прокуратура, Мінекономіки, Мінфіні 1993—1994 роки

технічних засобів для ефективного виявлення і вилучення з місця події речових

доказів та проведення експрес-аналізів для їх дослідження на місці події.

Мінюст, ДКНТ, МВС, Служба безпеки, Генеральна прокуратура, Мінекономіки, Мінфіні 1993—1994 роки

7. Розробити і запровадити програму інформатизації правоохоронних органів та судів на 1993—1998 роки, в якій передбачити створення єдиного механізму автоматизованого збирання, переробки, надання та використання всього обсягу інформації, що має відношення до питань охорони громадського порядку та боротьби із злочинністю, в тому числі кримінологічної інформації; інформації про правопорушення у сфері економіки, про нещасні випадки та безвісне зникнення громадян, з центром у МВС і відділеннями в усіх УСБ області, Республіці Крим та містах Києві і Севастополі; обліку транспортних засобів, посвідчень водія, порушень правил дорожнього руху, дорожньо-транспортних пригод, а також інших відомостей, необхідних для правоохоронних органів, відповідних міністерств і відомств.

Кабінет Міністрів України, Академія наук України, Генеральна прокуратура, Служба безпеки, Верховний Суд, Мінюст, МВС, Мінфіні, МОЗ, Мінекономіки, місцеві Ради народних депутатів та їх органи, місцеві державні адміністрації 1993—1994 роки

8. З метою впровадження чинного законодавства, удосконалення його з урахуванням вимог часу підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України проекти Кримінального, Кримінально-процесуального, Кримінально-виконавчого кодексів, Кодексу про адміністрацію правопорушень.

Розглянути питання про доцільність до прийняття означених законодавчих актів внесення до чинного законодавства зумовлених вимогами життя доповнень і змін щодо визначення понять і правового регулювання відповідальності за спекуляцію, незаконну торгівлю діяльністю та хабарництво; використання під час розслідування кримінальних справ як доказів матеріалів відеозапису, кіно- та фотодокументів, комп'ютерних носіїв інформації, отриманих у процесі оперативно-розшукової діяльності; введення нових видів покарання та запобіжного заходу, зміни порядку умовного засудження та умовно-досрочкового звільнення від відбуття покарання; встановлення відповідальності за порушення пра-

вил, норм і стандартів щодо забезпечення безпеки дорожнього руху; поліпшення правового становища засуджених.

Кабінет Міністрів України, комісії Верховної Ради України, Академія наук, Служба безпеки, Генеральна прокуратура, Верховний Суд 1993 рік

9. Підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти щодо: регулювання найважливіших засад державної служби, форм власності, підприємств, економічної та фінансової діяльності в умовах ринку;

боротьби з економічними і екологічними злочинами, організованою злочинною діяльністю, корупцією, відмиванням коштів, злочинами шляхом, незаконним обігом наркотичних засобів; профілактики правопорушень, участі населення в охороні правопорядку, соціальної реабілітації хронічних алкоголіків і наркоманів, адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі, системи органів та служб у справах неповнолітніх;

недержавної охоронної та розшукової діяльності; створення айської міліції в складі Збройних Сил України;

захисту потерпілих, свідків та інших учасників кримінального, цивільного і арбітражного процесів;

придбання та застосування загальної зброї.

Кабінет Міністрів України, комісії Верховної Ради України, Академія наук, Служба безпеки, Генеральна прокуратура, Верховний Суд, Вищий арбітражний суд 1993 рік

10. Затвердити статуті бойової служби військ внутрішньої та конвойної охорони, а також з виконання показань у місцях позбавлення волі та не пов'язаних з позбавленням волі. Положення про порядок продажу, придбання, реєстрації, обліку та застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами слізозоточною та дратівною дії. Правилами дорожнього руху.

Кабінет Міністрів України 1993 року

Друге півріччя 1993 року

11. Розглянути питання про створення: державної служби боротьби із злочинністю в сфері економіки (економічної міліції) та державної служби охорони при МВС України; служби мовності у структурах органів внутрішніх справ;

фонду відшкодування збитків громадянам, які потерпіли від злочинів та зловживань владою (відповідно до Постанови Верховної Ради України від 26 січня 1993 року «Про створення законів і постанов Верховної Ради України з питань правопорядку і заходів щодо посилення боротьби із злочинністю»).

Кабінет Міністрів України III квартал 1993 року

12. З метою забезпечення умов для активної участі громадян у процесі розслідування та судового розгляду кримінальних справ розробити інструкцію про порядок відшкодування їм витрат, пов'язаних з викликом до правоохоронних органів і судів.

Мінюст, Мінфіні, Генеральна прокуратура, МВС, Служба безпеки 1993 рік

II. ПРОФІЛАКТИКА ПРАВОПОРУШЕНЬ

Виконання одного з найголовніших завдань по захисту інтересів громадян, держави і суспільства від будь-яких злочинних посягань висуває на перший план вимогу організації і проведення комплексних профілактичних заходів насамперед на рівні міст, інших населених пунктів. Успіх цих заходів можливо забезпечити лише за умови неухильного втілення в життя принципу особистої відповідальності кожного працівника, на якого покладено їх виконання, відповідальності «товаришів колективів і суспільства в цілому за їх наслідки організації і матеріальне забезпечення».

Виходячи з цього:

1. З урахуванням особливостей регіонів розробити та включити спеціальним розділом до програми соціального і економічного розвитку погоджені плани соціально-правових заходів, спрямованих на концентрацію наявних сил і засобів по забезпеченню ідентичності, безробіття, ослабленню соціальних і сімейних зв'язків, дискримінації та посилення боротьби з ними та іншими факторами, що породжують злочинність.

Верховна Рада та Рада Міністрів Республіки Крим, області, Київська і Севастопольська місцеві Ради народних депутатів, державні адміністрації областей, міст Києва і Севастополя Щорічно

2. На основі всебічної оцінки криміногенної обстановки розробити в кожному місті та районі комплексні плани профілактики правопорушень на 1993—1995 роки і забезпечити їх неухильне виконання.

Місцеві Ради народних депутатів та їх органи, місцеві державні адміністрації

Перше півріччя 1993 року

3. Зобов'язати міністерства і відомства щорічно у плановому порядку здійснювати організаційні, економічні, культурно-реабілітаційні, кадрові та інші заходи з метою забезпечення правопорушенням, боротьби з корупцією, зловживаннями службовим становищем з боку працівників відповідних галузей у відповідних організаціях, підприємствах і установах.

Міністерства і відомства 1993—1995 роки

4. Створити в областях і промислових центрах, інших містах:

(Продовження на 10-й стор.).

ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА БОРОТЬБИ ІЗ ЗЛОЧИННІСТЮ

(Продовження.
Початок на 9-й стор.)

служби, соціальної і психологічної допомоги сім'ям, які її потребують;
консультації для проведення роз'яснювальної роботи серед батьків, підлітків і молоді з психолого-педагогічних, медичних, правових питань;
територіальні фонди соціальної підтримки населення з залученням міжнародної гуманітарної допомоги, а також гуманітарної допомоги благодійних організацій і окремих громадян України, з безпечення жорсткий контроль за їх використанням.
За рахунок місцевих бюджетів організувати натуральну допомогу малозабезпеченим сім'ям.

Кабинет Міністра України, Верховна Рада і Рада Міністрів Республіки Крим, місцеві Ради народних депутатів та їх органи, місцеві державні адміністрації, Рада федерації професійних спілок України.

Друге півріччя 1993 року — перше півріччя 1994 року

5. З метою протидії проявам жорстокості, розпусти, пияцтва, наркоманії з боку негосподарних і молоді, забезпечення їх кваліфікованою та естетичною виховання, запобігання антигромадській поведінці, педагогічного і юридичного втручання батьків:

розробити державну цільову програму «Молодь і дозвілля»;

Кабинет Міністра України

IV квартал 1993 року

розглянути на сесіях Рад народних депутатів питання про розширення мережі шкіл естетичного виховання дітей, маючи на увазі в перспективі до 2000-го року охопити навчанням в них щонайменше 10 відсотків дітей віком від 5 до 15 років, створення для цього відповідної навчально-матеріальної бази;

Місцеві Ради народних депутатів

III квартал 1993 року

передбачити в планах соціально-культурного розвитку будівництва в містах і районах сучасних культурних центрів, центрів дозвілля як за рахунок капіталовкладень, так і за рахунок підприємств;

Місцеві Ради народних депутатів та їх органи, місцеві державні адміністрації

1994—1995 роки

запровадити в практику діяльності музеїв дії відкритих дверей для відвідування виставок унікальних шкіл та училищ;

Міскультура

Щорічно

розробити систему сезонних абонементів на театральні вистави та концерти-лекції для дітей. Передбачити мінімальні ціни на квитки для дітей;

Міскультура

Щорічно

Організувати в бібліотеках проведення зустрічей, зустрічей-діалогів, книжкових виставок, бібліографічних оглядів, циклів бесід з моральних і етичних питань. У бібліотеках для дітей та юнацтва забезпечити проведення уроків доброти і вчливості, інших заходів, морально-етич-

ного та правового характеру в рамках факультативу «Основні правові знання»;

Міскультура, Міноств, МВС, Генеральна прокуратура, виконавчі місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації

Постійно

підготувати та видати правові рекомендації для дітей і підлітків та для батьків;

Міносвіти

1994—1995 роки

6. Ввести в педагогічних інститутах спеціальні курси з теорії та методики правового виховання неповнолітніх. Віднести правознавство до обов'язкових дисциплін навчального плану загальноосвітніх шкіл та професійних навчальних закладів. Організувати уроки з вивчення норм права по телебаченню.

Міносвіти, Міноств, МВС, Укртеледіакомунікації

1993 рік

7. З метою захисту моральності населення, насамперед дітей та юнацтва, від впливу низькопробних зразків зарубіжної кінорежисури, що пропугує культ жорстокості, насильства і розпусти, запровадити порядок, за яким ввезення в Україну кінорежисури на будь-яких носіях здійснювалося б тільки за ліцензією Міністерства культури, а публічний показ фільмів у кіномережі та на каналах телебачення незалежно від форм власності — лише на підставі державного прокатного сертифікату Міністерства культури.

Кабинет Міністра України

1993 рік

8. Розробити механізм здійснення державного і громадського контролю, який би зробив неможливим появу в засобах масової інформації, літературі, кіно, відео-продукції, що публічно демонструється, передачі і творчі, які пропугують насильство, жорстокість, сексуальну розпусту, а також національну або расову ворожнечу.

Кабинет Міністра України

1993 рік

9. Підготувати у 1993 році програму випуску фільмів державного замовлення, спрямовану на художню відображення історії та сьогодення України, відродження духовності людини. Збільшити випуск героїко-пригодницьких, науково-фантастичних, музичних фільмів, найбільш популярних серед дітей та юнацтва, а також документальних кінострічок, присвячених темі боротьби із злочинністю.

Міскультура

1994—1995 роки

10. З метою визначення конкретних напрямів діяльності щодо профілактики правопорушень серед молоді провести соціологічні дослідження з питань:

— художньо-естетичного змісту програм радіо і телебачення для дітей та юнацтва, їх впливу на формування моральних орієнтацій і художніх смаків;

— впливу соціального стану сім'ї на моральне виховання дітей і учнівської молоді та запобігання їх протиправній поведінці;

Міносвіти

1993 рік

11. Проаналізувати стан роботи позашкільних навчально-виховних закладів міністерств і відомств, підприємств, організацій, установ, що працюють з дітьми і під-

літками за місцем проживання. Вжити рішучих заходів до виховання приміщень цих закладів за їх прямим призначенням та поліпшення їх матеріально-технічної бази.

Міністерства і відомства, виконавчі місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації

1993 рік

12. Проаналізувати характер і справжню мету функціонування самодіяльних фізкультурно-спортивних гуртків, секцій тощо по оволодінню бойовими видами боротьби, склад контингенту (особливо керівників і тренерів), джерела фінансування та їх законність. Залежно від наслідків вжити необхідних заходів і забезпечити дальший контроль за їх діяльністю.

Мінімолдспорт, Служба безпеки, МВС, виконавчі місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації

Друге півріччя 1993 року

Перше півріччя 1994 року

13. Організувати щорічну фізкультурно-спортивну роботу з підлітками у виховно-трудових колоніях і спеціальних навчально-виховних закладах. Закріпити за ними активність фізкультурних організацій.

Мінімолдспорт, Міносвіти, МВС, виконавчі місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації

1993—1995 роки

14. З метою запобігання масовому безробіттю щорічно розробляти державні і регіональні програми зайнятості населення, забезпечувати їх виконання.

Кабинет Міністра України, Рада Міністрів Республіки Крим, виконавчі місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації

1994—1995 роки

15. Створити Українську інформаційно-довідкову систему зайнятості населення.

Кабинет Міністра України, Рада Міністрів Республіки Крим, області, Київська та Севастопольська місцеві державні адміністрації

1995 рік

16. Розробити концепцію державної системи професійної орієнтації, на основі якої забезпечити взаємодію державної служби зайнятості з органами охорони здоров'я та освіти в галузі професійної орієнтації населення.

Кабинет Міністра України, Академія наук

IV квартал 1993 року

17. З метою працевлаштування в умовах зростання безробіття осіб психологічного віку, які цього потребують, молоді, в тому числі підлітків, використання на альтернативній основі жіночої праці передбачити збільшення кількості робочих місць на діючих і створюваних підприємствах з цільовою участю іноземних інвесторів, а також розглянути питання про створення учнівських кооперативів, забезпечення їх необхідною технікою та обладнанням з залученням коштів шефських підприємств та організацій.

Кабинет Міністра України, Рада Міністрів Республіки Крим, виконавчі місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації

1993—1995 роки

18. Створити додаткові гарантії участі в трудовій діяльності незайнятих громадян, які потребують соціального захисту, в тому числі осіб, звільнених з місць позбавлення волі та ліквально-трудових профілакторів, медичних витрепників і приймально-розподільників Міністерства внутрішніх справ відповідно до системи Міністерства охорони здоров'я та Міністерства соціального захисту населення.

Кабинет Міністра України, Верховний Суд, Генеральна прокуратура

1993 рік

23. Створити в обласних центрах ліквально-реабілітаційні відділення для неповнолітніх, які зловживають алкоголем, наркотиками, токсичними речовинами.

МОЗ, області Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації

1993—1995 роки

19. Розробити цільові програми: боротьби з пияцтвом та алкоголізмом з урахуванням рекомендацій Європейського регіонального комітету Всесвітньої організації охорони здоров'я;

Кабинет Міністра України, МОЗ, МВС, Мінімолдспорт, Міносвіти, Академія наук

III квартал 1993 року

боротьби з наркоманією і незаконним обігом наркотичних засобів.

Кабинет Міністра України, МОЗ, МВС, Мінімолдспорт, Міносвіти, Академія наук

1 вересня 1993 року

20. Розробити та затвердити науково обґрунтовані методи лікування від алкоголізму і наркоманії, в тому числі неповнолітніх.

МОЗ, Академія наук, Харківський НДІ неврології і психіатрії

1993—1994 роки

21. Організувати на базі кафедри наркології Українського інституту дослідження лікарів-наркологів для ліквально-трудових профілакторів і спеціалізованих установ по виконанню покарань.

МОЗ, УІУЛ, МВС

1993—1994 роки

22. З метою поліпшення організації лікування від алкоголізму, наркоманії, а також сприяння соціальної адаптації осіб, які втратили зв'язки з сім'єю і не мають постійного місця проживання, вжити:

а) за рахунок витрепників і приймально-розподільників Міністерства внутрішніх справ відповідно до системи Міністерства охорони здоров'я та Міністерства соціального захисту населення;

б) за рахунок витрепників і приймально-розподільників Міністерства внутрішніх справ відповідно до системи Міністерства охорони здоров'я та Міністерства соціального захисту населення.

Кабинет Міністра України, Верховний Суд, Генеральна прокуратура

1993 рік

23. Створити в обласних центрах ліквально-реабілітаційні відділення для неповнолітніх, які зловживають алкоголем, наркотиками, токсичними речовинами.

МОЗ, області Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації

1993—1995 роки

24. Створити в обласних центрах, промислових містах і районах центри соціальної реабілітації осіб, які повернулися з місць позбавлення волі. З метою матеріальної підтримки цієї категорії осіб відкрити в ощадних банках

спеціальні рахунки добровільних відрахувань і пожертвувань, встановити порядок використання залучених коштів.

Виконавчі місцеві Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації, МВС, Ощадбанк

1993—1995 роки

25. Створити єдину систему охорони всіх форм власності у складі: військової охорони — для охорони особливо важливих державних об'єктів; державної служби охорони при МВС України — для охорони на договірних засадах об'єктів державної і інших форм власності, об'єктів життєзабезпечення населених пунктів, кредитно-фінансових і банківських установ, музеїв та картинних галерей з особливо цінними колекціями, грошових коштів і цінних вантажів при їх перевезенні, а також фізичних осіб;

відомчої охорони — для охорони власності підприємств, організацій, вантажів при перевезенні залізничним, водним і повітряним транспортом;

недержавних охоронних підприємств — для охорони за ліцензіями об'єктів колективної та приватної власності, а також фізичних осіб.

Кабинет Міністра України, Служба безпеки, Національна гвардія

1993—1994 роки

26. Організувати на конкурсній основі розробку технічних засобів охорони та захисних пристроїв, в тому числі приладів системи централізованого спостереження, охоронної сигналізації, замків підвищеної секретності, куленепробивного скла, протигнотій пристроїв тощо.

Налагодити виробництво технічних засобів на рівні світових стандартів. Стимулювати створення в Україні спільних підприємств по виготовленню засобів охорони та захисних пристроїв.

Кабинет Міністра України, Мінпром, Мінмашпром, МВС, Держстандарт

1993—1995 роки

27. З метою поліпшення роботи щодо запобігання квартирним крадіжкам щорічно обладувати охоронну сигналізацію не менше 30 тис. квартир громадян.

МВС

1993—1995 роки

28. Вжити конкретних заходів до будівництва гаражів і автостоянок для забезпечення стоїмками понад 80 відсотків індивідуальних транспортних засобів.

Місцеві Ради народних депутатів та їх органи, місцеві державні адміністрації, Спілка автомобілістів

1993—1995 роки

29. Збудувати на державних або комунальних дорогах 15 комплексів дорожнього сервісу, в тому числі майданчиків для тимчасового організованого зберігання транспортних засобів українських та іноземних власників, з використанням з цією метою можливостей колоній-поселень МВС.

Кабинет Міністра України, Укрліхадор, МВС, виконавчі місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації

1993—1995 роки

(Продовження на 11-й стор.)

ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА БОРОТЬБИ ІЗ ЗЛОЧИННІСТЮ

(Продовження.
Початок на 9-й, 10-й стор.)

30. Запровадити перевірки (двічі на рік) стану охорони та пожежної безпеки державних підприємств, баз, складів продовольчих, промислових товарів, паливно-мастильних матеріалів, тваринницьких ферм, кормо- та зернохранилищ, інших об'єктів із значними матеріальними цінностями. Усувати виявлені недоліки та вживати заходів для притягнення винних до встановленої законом відповідальності.

Кабінет Міністрів України, виконавці місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації
1993—1995 роки

31. Провести інвентаризацію культурних, історичних, загальнонаціональних цінностей в музеях, картинних галереях та інших об'єктах, де вони зберігаються. Оснастити ці об'єкти системою охорони та протипожежної сигналізації, промисловим телебаченням, засобами оперативного зв'язку. Встановити на найважливіших об'єктах пропусковий режим.

Підготувати перелік та класифікований опис викрадених історичних і культурних цінностей, що могли бути вивезені за кордон, для відповідного інформування поліцейських служб інших держав.

Кабінет Міністрів України, Служба безпеки, Рада Міністрів Республіки Крим, місцеві Ради народних депутатів та їх органи, місцеві державні адміністрації
1993—1994 роки

32. Провести роботу по впорядкуванню території всіх вантажних дворів, причалів, контейнерних пунктів, складських приміщень, інших об'єктів вантажного господарства і забезпеченню їх охорони, в тому числі оснащення охороною та протипожежної сигналізації, промисловим телебаченням, засобами зв'язку, встановленню в разі потреби пропускового режиму. Систематично переривати стан технічного оснащення цих об'єктів, їх відповідність вимогам надійного збереження вантажів від розкрадань і пожеж.

Кабінет Міністрів України

1993—1995 роки
33. З метою профілактики правопорушень та забезпечення громадського порядку на вокзалах і в портах залізничного, водного, повітряного і автомобільного транспорту:

розробити та здійснити організаційні та адміністративно-правові заходи по зміцненню дисципліни і порядку на транспорті, підвищенню відповідальності його працівників за суворе виконання вказаних інструкцій з питань забезпечення безпеки пасажирів, продажу і оформлення проїзних квитків, розширення сфери послуг, підтримання санітарного стану в транспортних засобах та приміщеннях, якими користуються пасажирів;

Мінтранс
III квартал 1993 року і далі постійно

заборонити торгівлю спиртними напоями у поїздах, а також підприємствами торгівлі та громадського харчування незалежно від форм власності, що розміщуються на

вокзалах, у портах та на прилеглих територіях.

Рада Міністрів Республіки Крим, виконавці місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації, Мінтранс
1993 рік

III. ЗМІЩЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА БЕЗПЕКИ

1. Розробити, з урахуванням місцевих умов, обласні, міські, районні плани спільних заходів виконавців місцевих Рад народних депутатів, місцевих державних адміністрацій, правоохоронних органів і громадських організацій щодо забезпечення охорони громадського порядку в разі масових його порушень, стихійного лиха, великих аварій, катастроф та інших надзвичайних обставин.

Виконавці місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації
1993 рік

2. Для підвищення оперативності роботи органів внутрішніх справ розробити систему використання можливостей чергових (диспетчерських) служб підприємств, організацій та установ, у тому числі електронної пошти, для екстреної передачі повідомлень про виникнення злочинів і сприяння міліції в їх розкритті.

Кабінет Міністрів України, виконавці місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації
1993—1994 роки

3. Забезпечити громадський транспорт засобами зв'язку з органами внутрішніх справ. Сприяючи створенню на підприємствах пасажирських перевезень спеціалізованих народних дружин по охороні громадського порядку на транспорті.

Мінтранс, Мінвнз'язку, Міннамор, МВС, виконавці місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації
1993—1995 роки

4. Вивчити існуючу практику участі населення та громадських формувань в діяльності по охороні громадського порядку. Розробити необхідні рекомендації з цього питання та затвердити положення щодо найбільш доцільних форм організації такої роботи.

Кабінет Міністрів України
1993 рік

5. Забезпечити необхідну підготовку і проведення загальної паспортизації населення із здійсненням у цей період заходів щодо виявлення осіб, які вчинили злочини і переховуються від слідства і суду. Посилити контроль за дотриманням паспортних правил на підприємствах, в організаціях та установах.

МВС, Мінфіну, Держкомресурсів, мінерства і відомства, виконавці місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації
1993—1995 роки

6. Здійснити практичні заходи по запобіганню зраджам зброї, боєприпасів, вибухових матеріалів, використанню їх у злочинних та інших протиправних цілях. Провести комплексні інвентаризації у містах Івано-Франківська, Сімферополь, Чернаха, Чернівці, Львові, Кривому Розі, Макіївці.

працювати на цих об'єктах. Перевірити стан зберігання зброї мисливськими та іншими приватними особами; які мають на це законні підстави.

Міноборони, МВС, Служба безпеки, Держкомкордон, Національна гвардія, Держгіртехнагляд, мінерства і відомства
1993 рік

7. Для забезпечення гарантованої безпеки польотів розглянути питання про створення в аеропортах України єдиної служби догляд, оснащеної спеціальними технічними засобами.

Мінтранс, МВС, Служба безпеки, Держжитком, Мінфіну
1994 рік

8. З метою поліпшення професійного відбору кандидатів у водії, запобігання аварійності на транспорті визначити перелік медичних протипоказань, в силу яких громадянин не може бути допущений до керування транспортними засобами.

МОЗ, МВС, Мінтранс
1993 рік

9. Організувати в містах з населенням 30 тис. чоловік і більше, у всіх сільських районах роботу пересуваних наркологічних пунктів контролю за фізичним станом водіїв і механізаторів.

Виконавці місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації, Мінлісгосптрод, МОЗ, МВС
1993—1995 роки

10. Здійснити в обласних центрах та в містах з населенням 250 тис. чоловік і більше проектування і будівництво діагностичних станцій Державтоінспекції для перевірки технічного стану транспортних засобів.

МВС, Рада Міністрів Республіки Крим, місцеві Ради народних депутатів, обласні державні адміністрації
1993—1995 роки

11. Запровадити в загальноосвітніх середніх школах обов'язкове вивчення Правил дорожнього руху. В I—IV класах — за 10-годинну програмою (за рахунок навчальних годин), в V—IX класах — за 17-годинну програмою (за рахунок часу шкільного компонента), в X—XI класах — за програмами, що дають право на керування мотоциклом і легковим автомобілем (відповідно до статті 20 Закону України «Про дорожній рух»). Створити необхідну для цього матеріально-технічну й навчально-методичну базу.

Міносвіти, виконавці місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації
1993—1995 роки

12. Здійснити проектування автоматизованих систем керування дорожнім рухом у містах Горлівці, Кременчуці, Кам'янці-Подільському, Кіровограді.

Держжитлокомунгосп, виконавці місцевих Рад народних депутатів
1993 рік

13. Завершити будівництво автоматизованих систем керування дорожнім рухом у містах Вінниці, Миколаєві, Херсоні, Чернівцях і розпочати будівництво таких систем у містах Івано-Франківська, Сімферополь, Чернаха, Чернівці, Львові, Кривому Розі, Макіївці.

Виконавці місцевих Рад народних депутатів, МВС
1993—1994 роки

14. Для надійного захисту від пожеж і крадіжок сільськогосподарського майна поновити в сільських населених пунктах раніш оскорожені посади начальників пожежно-сторожової охорони.

Мінлісгосптрод
1993—1994 роки

IV. БОРОТЬБА З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

1. Затвердити план дій по боротьбі з організованою злочинністю і корупцією, їх проявами в економічній діяльності, маючи на меті перш за все введення в господарську діяльність суворой звітності, надійний захист сфери виробництва та обігу від проникнення злочинних угруповань, удосконалення діяльності державних органів, на які покладено ведення боротьби з цими явищами. З метою запобігання припливу інвестованого капіталу, в тому числі іноземного, який може бути пов'язаний з прибутками від злочинної діяльності, визначити керівні принципи по відношенню до інвестицій, у першу чергу розглянути питання про доцільність встановлення ліцензійного нагляду за акціонерами та створення центру по збиранню аналітичних даних для здійснення контролю за великими фінансовими операціями та грошовими переказами.

Кабінет Міністрів України, Мінюст, МВС, Держжитком, Генеральна прокуратура, Академія наук
1993 рік

2. Розробити і здійснити оперативно-розшукові заходи, спрямовані на виявлення, документування та притягнення до відповідальності осіб, винних у підготовці та вчиненні корупційних діянь, особливо хабарництва, у створенні особливих незаконних умов для комерційних структур, придбання державної власності, що приватизується за заниженою вартістю.

У зв'язку з тим, що наркобізнес, злочини проти навколишнього середовища, крадіжки та перепродаж культурних цінностей, автомобільні протестні марші, фальсифікування, контрабанда, незаконна торговельна діяльність приносять злочинним групам високі прибутки, провести розшук організаторів таких дій і притягнення їх до відповідальності та виключення незаконних прибутків.

МВС, Служба безпеки, Мінюст, Генеральна прокуратура
1993 рік

3. Прийняти внутрішні правила поведінки для банківських та фінансових працівників, в яких передбачити положення, що регулюють обов'язки і відповідальність посадових осіб щодо виявлення і контролю за підозрілими операціями та угодами.

Національний банк, Мінфіну
1993 рік

4. Організувати на базі юридичних наукових і навчальних закладів (із залученням висококваліфікованих фахівців і практичних працівників у галузі фінансового, життєвого, податкового контролю) вивчення досвіду правотворчої та правозастосовної практики держав з традиційною ринковою економікою.

Кабінет Міністрів України
Перше півріччя 1993 року

На основі цього дослідження та аналізу стану економічного розвитку України розробити і подати на розгляд Верховної Ради проекти відповідних нормативних актів.

Кабінет Міністрів України
IV квартал 1993 року

5. Підготувати і провести регіональні науково-практичні конференції з проблем боротьби із злочинністю в сфері економіки та її організаційними формами. Результати узагальнити і разом з пропозиціями подати на розгляд Кабінету Міністрів і комісії Верховної Ради України.

МВС, Служба безпеки, місцеві державні адміністрації
1993 рік

6. Розробити: методику визначення розмірів тіньової економіки та збитків, що завдаються державі організованою злочинною діяльністю; рекомендації щодо запобігання незаконним банківським операціям і незаконному одержанню коштів і інших паперів;

рекомендації по цивільно-кримінально-правовому захисту підприємницької діяльності;

систему захисту документів, грошей, цінних паперів і предметів, які мають історичну та художню цінність, від їх підробки і крадіжок, а також експрес-методику для виявлення підробок; методику спрощеного криміналістичного ототожнення промислового устаткування і товарів, що виробляються на ньому, з метою встановлення джерел надходження сировини, напівфабрикатів, окремих вузлів тощо;

методику експертного дослідження нових наркотичних препаратів та експрес-методи виявлення наркотичної сировини і препаратів під час проведення оперативно-розшукових дій;

методику експертних досліджень господарської діяльності в умовах ринкових відносин.

Кабінет Міністрів України, Мінюст, Академія наук, ДКНТ, МВС, Служба безпеки, Мінекономіки, Мінфіну, Національний банк
1993—1995 роки

7. Узагальнити судово-слідчу практику щодо злочинних справ на організованих злочинних групах, в тому числі такі, діяльність яких має ознаки бандитизму. Підготувати пропозиції про внесення відповідних змін і доповнень до кримінального законодавства.

МВС, Мінюст, Верховний Суд, Генеральна прокуратура
1993 рік

8. Проаналізувати застосування законів, які передбачають відповідальність за спеціальну та незаконну торговельну діяльність. Висноски доповісти Верховній Раді України.

Кабінет Міністрів України, Верховний Суд, Генеральна прокуратура
1993 рік

9. Створити на громадських засадах при виконавчих комітетах відповідних Рад народних депутатів і місцевих державних адміністрацій експертні комісії для перевірки об'єктивності операцій по приватизації державного майна; у тому числі вже

(Продовження на 12-й стор.)

ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА БОРОТЬБИ З ЗЛОЧИНІСТЮ

(Закінчення. Початок на 9—12-й стор.).

линський, Сумський, Тернопільський, Херсонський, Харківський, Черкаський і Чернівецький області.

Обласні Ради народних депутатів, обласні державні адміністрації, МВС, Мінприроди
1993 рік

5. Для розширення виробничо-господарських зв'язків установ кримінально-виконавчої системи, заохочення підприємств народного господарства до співробітництва, з ними, а також з метою забезпечення повного працевлаштування засуджених, підвищення їх зарплатної плати та поліпшення матеріального забезпечення розглянути питання про:

надання підприємствам і організаціям пільг на прибутки, одержані ними від реалізації продукції, виготовленої з участю установ кримінально-виконавчої системи; звільнення підприємств вправно-трудових установ і лікувально-трудових профілакторів МВС від перерахування прибуткового податку у бюджет, з тим щоб прибутковий податок із зарплатної плати працюючих в установках кримінально-виконавчої системи залишався в їх розпорядженні та спрямовувався на утримання цієї системи;

визначення і затвердження особливостей застосування статті 4 Закону України «Про підприємства в Україні» стосовно підприємств кримінально-виконавчої системи; звільнення вправно-трудових установ і лікувально-трудових профілакторів МВС від податку на добавлену вартість робіт по будівництву об'єктів цих установ;

надання установам кримінально-виконавчої системи безпроцентних кредитів, у тому числі в російських рублях.

Кабинет Міністрів України, комісії Верховної Ради України, МВС, Мінекономіки, Мінфіна, Мінпраці, Національний банк

III квартал 1993 року

6. З метою акумулювання фінансових ресурсів для тимчасового збільшення затрат на науково-дослідні, дослідно-конструкторські роботи, освоєння нових технологій, видів продукції, збільшення обсягів виробництва розглянути питання про дозвіл установам кримінально-виконавчої системи проводити відрахування спеціального фонду поза бюджетних коштів цільового призначення, створеного відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1992 р. № 77 «Про створення інноваційного фонду», у розмірі до 2 відсотків від обсягу реалізації продукції. Проаналізувати можливість звільнення установ кримінально-виконавчої системи від здійснення відрахувань зазначених вище коштів до державного інноваційного фонду.

Кабинет Міністрів України, комісії Верховної Ради України
Листопад 1993 року

7. Для посилення державного і громадського контролю за діяльністю місць позбавлення волі і поданням їм практичної допомоги розробити концепцію участі виконкомів

місцевих Рад народних депутатів та місцевих державних адміністрацій, підприємств, організацій і установ у вирішенні питань розміщення засуджених, створення для них необхідних комунально-побутових умов, зміцнення матеріально-технічної бази установ виконання покарань, працевлаштування засуджених після відбуття ними покарання та створення прийомів для осіб, які потребують соціального захисту.

МВС, виконкоми місцевих Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації

1994 рік

VII. КАДРОВЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОХОРОНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. З метою приведення навантаження працівників органів внутрішніх справ у відповідність з науково обґрунтованими нормами розглянути питання щодо збільшення їх штатної чисельності.

Кабинет Міністрів України
1994—1995 роки

2. Для забезпечення належної підготовки спеціалістів органів внутрішніх справ:

а) заснувати на базі Львівського училища внутрішніх справ Інститут підготовки спеціалістів курсів для підрозділів міліції по боротьбі з організованою злочинністю і захисту економіки від злочинних посягань;

б) в Інституті підготовки кадрів для установ по виконанню покарань Української академії внутрішніх справ створити відділення по підготовці фахівців-сисеків для пенітенціарної системи;

в) в Харківському інституті внутрішніх справ довести кількість набору слухачів факультету підготовки слідчих до 600 чол. щорічно;

г) заснувати два училища міліції (на 900 чоловік змінного складу кожне) для підготовки спеціалістів карного розшуку та дільничних інспекторів міліції;

д) заснувати два училища професійної підготовки працівників патрульно-постової служби (на 360 чоловік змінного складу кожне);

е) реорганізувати три училища професійної підготовки в училища міліції для підготовки молодих спеціалістів;

ж) виділити необхідні асигнування на завершення спорудження приміщень Української академії внутрішніх справ.

Кабинет Міністрів України
1993—1995 роки

3. Розглянути питання щодо створення Центральних курсів підвищення кваліфікації слідчих прокуратури, органів внутрішніх справ, служб безпеки і працівників житних установ метою їх спеціалізації по розслідуванню злочинів у сфері економіки, у першу чергу зовнішньоекономічної, кредитно-фінансової та банківської діяльності.

Кабинет Міністрів України, Генеральна прокуратура, МВС, Мінюст, Служба безпеки, Держжитком
1993 рік

4. Створити належні умови роботи дільничним інспекторам міліції, забезпечити їх житлом, службовими кабінетами, телефонним зв'язком і

транспортом. Довести навантаження на одного дільничного інспектора не більше 3 тис. чоловік.

Місцеві Ради народних депутатів та їх органи, місцеві державні адміністрації, МВС
1993—1995 роки

5. Виділити Міністерству внутрішніх справ матеріально-технічні ресурси в обсягах, необхідних для реалізації заходів, передбачених цією Програмою (додатки № 1—2).

Мінекономіки, Держкомресурсів
1993—1995 роки

6. Забезпечити розробку та виготовлення нових видів спецзасобів, озброєння, засобів зв'язку, спеціальної та криміналістичної техніки, спецтранспортів, апаратури та обладнання протипожежної безпеки (для потреб правоохоронних органів за їх заявками);

Мінекономіки, Міншапмпро, Мінекономіки, Держкомресурсів, МВС, Служба безпеки, Національна гвардія, Держжитком
1993—1995 роки

сучасної апаратури та обладнання автоматизованої системи керування дорожнім рухом.

МВС, Київське ВО «Росгосстрах»
1993 рік

7. Передбачити поставку МВС:

автомобіль з роторно-поршневою двигунами виробництва ВО «АвтоВАЗ» у кількості не менше 100 одиниць щорічно починаючи з 1994 року;

100 швидкісних автомобілів іномарок («Форд», «Мерседес», «Вольво», «Тойота» тощо) та 300 мікроавтобусів «РАФ» або аналогічних іноземного виробництва (щорічно);

500 автомобілів на півторароторному шасі виробництва ВО «ГАЗ» (для транспортування оперативних груп і нарядів), починаючи з 1995 року.

Мінекономіки, МЗЕЗ, МВС, Держкомресурсів
1994—1995 роки

8. З метою підвищення мобільності органів внутрішніх справ під час вирішення питань охорони громадського порядку, розшуку злочинців та інших специфічних завдань розглянути питання про створення в складі військ внутрішньої і зовнішньої охорони багатопрофільного вертольотного підрозділу.

Кабинет Міністрів України
1993—1995 роки

9. Передбачити виділення підприємствам МВС та концерну «Укрпожсервіс» матеріально-технічних ресурсів для виконання державного замовлення на виробництво пожежної техніки, засобів пожегасіння та проведення протипожежних робіт.

Мінекономіки, Держкомресурсів, МВС
1993—1995 роки

10. Для виготовлення обмундирування та спецодягу за замовленням МВС щорічно поставити швейним підприємствам України: сукна шинельного та драпу пальтового — 511,9 тис. м тканини костюмної — 1245,0 тис. м тканини плащової — 213,0 тис. м

тканини костюмної бавовняної — 2863,0 тис. м тканини сорочкової — 194,0 тис. м

бязі відбіленої — 885,0 тис. м

бязі сурової — 750,0 тис. м

полотна плащового — 100,0 тис. м

шкіри штучної — 9,17 тис. м,

а також забезпечувати в першочерговому порядку сировинною підприємства — виготовлювачі взуття та овчинно-хутряних виробів.

Мінекономіки, Мінсільгосптрест, Держкомресурсів, Держкомліспро, МВС
1993—1995 роки

11. Виділити пільгові кредити (за пропозицією МВС) підприємствам, які беруть участь у виробничій озброєнні, засобів зв'язку, спецтехніки, речового та іншого майна для потреб МВС.

Кабинет Міністрів України, Національний банк
1993—1995 роки

12. Передбачити виділення МВС у встановленому порядку необхідних грошових коштів для придбання озброєння, засобів зв'язку, спецречового майна та інших матеріально-технічних ресурсів, а також для розробки та виготовлення їх нових видів.

Кабинет Міністрів України
1993—1995 роки

13. Передбачити виділення цільовим призначенням для правоохоронних органів і судів валютних коштів і російських рублів для закупівлі за кордоном спеціальної техніки, засобів зв'язку, озброєння, а також медичного обладнання, лікарських препаратів та іншого майна, які не мають вітчизняних аналогів.

Національний банк
1993—1995 роки

14. Для створення єдиної автоматизованої системи оперативного телефонного, документального і радіозв'язку органів внутрішніх справ передбачити:

виділення в оренду і оплату необхідної кількості міжміських і зонових каналів телефонного зв'язку в кабельних системах передачі.

Мінзв'язку, МВС, Мінфіна
1993—1995 роки

розробку та організацію виробництва на підприємствах Міншапмпро сучасних спеціалізованих систем оперативного телефонного і радіозв'язку, які не виробляються в Україні;

Міншапмпро, Мінзв'язку, МВС
1993—1995 роки

будівництво відомчих вузлів зв'язку МВС у містах Києві, Сімферополі, Дніпропетровську, Харкові та Ужгороді.

Мінекономіки, Мінфіна, МВС
1993—1995 роки

15. Для задоволення потреб у засобах зв'язку загальною користування забезпечити встановлення для працівників МВС 32 тисяч телефонів, 800 телефонів «Іскра», 600 абонентських станцій стільникової мережі, а при її відсутності — абонентських станцій системи «Алтай».

Мінзв'язку, Мінфіна, МВС
1993—1995 роки

16. Надати органам внутрішніх справ можливість ви-

користуватися приміщенням телебек, век радіореального зв'язку і міської телефонної каналізації для встановлення засобів зв'язку і прокладання кабелів зв'язку.

Мінзв'язку, МВС
1993—1995 роки

17. Розробити та подати на розгляд Кабінету Міністрів України пропозиції щодо передачі на баланс органів і підрозділів внутрішніх справ адміністративних будинків, виробничих баз і автотранспортних підприємств, друкарень, об'єктів соціальної сфери та інших, які тепер використовуються ними на умовах оренди.

МВС, Фонд державного майна, виконком Мінзв'язку Рад народних депутатів, місцеві державні адміністрації
Перше півріччя 1993 року

18. Здійснити, з урахуванням існуючої дислокації, будівництво типових контрольних пропускних пунктів для зон відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення, а також інших службових приміщень для обсягового складу органів і підрозділів внутрішніх справ, розташованих у цих зонах.

МВС, Київська і Житомирська обласні державні адміністрації

1993—1995 роки

19. Забезпечити виділення коштів на будівництво об'єктів охорони здоров'я (поліклінік із стаціонарами) для УВС Вінницької, Закарпатської, Запорізької, Львівської областей, санаторіїв МВС «Алупка», «Перлина Прикарпаття» та санаторію в смт Стаття Хмельницької області, в тому числі об'єктів, що будуються у відповідності з програмою невідкладних заходів щодо ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС (Центральний госпіталь, госпіталь у м. Харкові, поліклініку УВС Житомирської і Луганської областей, реабілітаційний центр УВС Київської області).

Мінекономіки, Мінфіна, МВС
1993—1995 роки

20. Передбачити щорічне виділення коштів на будівництво житла для працівників органів внутрішніх справ України.

Мінекономіки, Мінфіна
1993—1995 роки

21. Передбачити щорічне виділення централізованих капітальних витрат на будівництво в обсязі не менше 3,4 млрд. грн. (у цінах 1993 р.) з метою створення належних умов для здійснення навчального процесу і поліпшення освіти слухачів і курсантів вищих навчальних закладів та училищ системи МВС;

в обсязі 6,0 млрд. грн. (у цінах 1993 р.) для будівництва об'єктів міськрайвідділів міліції, військ внутрішньої та зовнішньої охорони виконання програми реконструкції і будівництва слідчих ізоляторів.

Мінекономіки, Мінфіна
1994—1995 роки

22. Виділити валютні кошти для їх участі в роботі міжнародних організацій, які займаються проблемами запобігання злочинності.

Національний банк
Щорічно.

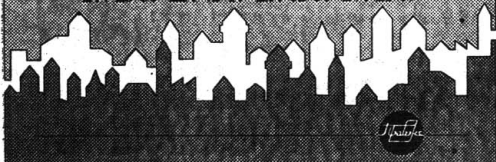
КОНЦЕРН "ПРАВЭК"

**Господа
руководители фирм и организаций,
Господа
бизнесмены и коммерсанты!**

**У Вас есть уникальная, удивительная
возможность приобрести за безаналитные
украинские купоны квартиры и помещения
под офисы и представительства Вашей
фирмы в г.Киеве, где цены на
недвижимость растут ежедневно!**

Звоните сейчас!
244-26-30 224-42-17 224-82-36 244-21-59

ЦЕНТР «МИКОНТА» предлагает со склада в Киеве:

1. Автомобили ГАЗ 3307 с дизельными и карбюраторными двигателями.
2. Силовые агрегаты (двигатель и коробка передач) к автомобилям ГАЗ-53, ГАЗ-3307.
3. Двигатели к автомобилям ГАЗ 2410.

Специальные скидки для покупателей.
Телефоны в Киеве:
тел. [044] 446-48-43;
тел./факс [044] 446-34-13.

ВНИМАНИЮ РУКОВОДИТЕЛЕЙ КОЛЛЕКТИВНЫХ ХОЗЯЙСТВ И ФЕРМЕРСКИХ ОБЪЕДИНЕНИЙ

Завод «Симферопольсельмаш» предлагает для реализации оптовые партии:

- косилки КН-1,8 и КН-1,3 захватом 1,8 м и 1,3 м, предназначенные для уборки естественных и сенокосных трав. Простота конструкции и высокая скорость резания обеспечивают качественную работу и простоту обслуживания;
- ремужей частей к комбайнам, жаткам, косилкам всех отечественных модификаций (единственные в Украине производители);
- узла привода ножа (МКШ) комбайнов «Дон» и запасные части к нему (единственные производители в Украине);
- дисковых пил для дерева (диам. 250, 270 и 315 мм), хозяйственных ножей и ножиц, попольников.

Многолетний опыт производства, высокий уровень автоматизации обеспечивают качество нашей продукции.

Наши реквизиты: Республика Крым, 333690, ГСП, г. Симферополь, ул. Узловая, 8/5.

Телефоны для контактов: бюро сбыта [0652] 48-14-79;
отдел маркетинга [0652] 48-59-10.
Факс [0652] 48-46-13, телетайп: «Деталь» 222293.

СВКП «АВТОМАТИЧНИ ТЕХНОЛОГІЇ» ВИГОТОВЛЯЄ ТА РЕАЛІЗУЄ:

комплекти газорізняльника та газозварника;
комплекти електрозварника із зварювальним кабелем;
додатково постачаються балони кисню, генератори карбідів, електроди;
будівельну стелюрку на замовлення (вікно, двері, підлогу тощо).

Звертатися: 254070, Київ-70, вул. Спаська, 36, тел. 416-32-43.

НАСТОЯЩИМ ХОЗЯЕВАМ предлагается

**оборудование для переработки
МОЛОКА И КАРТОФЕЛЯ:**
— фермерское молокоперерабатывающее предприятие;
— комплекс сыродельный;
— линия производства хрустящего картофеля.
Телефон [факс]: [044] 220-97-61.
Научно-производственное МП «Тор».

Совхоз-завод «Каменский» Бериславского района Херсонской области предлагает в продажу сухие марочные вина наливом.

Возможен бартер на лес, шифер, ГСМ.

Справки по телефонам: [8] 055-2-23-60, [8] 055-2-23-85.

Акционерное общество открытого типа «ЭПОС-ХОЛДИНГ»

объявляет

о выпуске акций второй эмиссии на общую сумму 5 миллиардов карбованцев.
Номинальная стоимость одной акции — 50 тысяч карбованцев.

**ВЛОЖИТЬ СВОЯ КАПИТАЛ В АКЦИИ АО «ЭПОС-ХОЛДИНГ» —
ПРЕСТИЖНО, ВЫГОДНО, НАДЕЖНО!**

Акционерное общество «ЭПОС-ХОЛДИНГ», располагая мощной базой, создает, производит и реализует через собственные коммерческие структуры текстильные, трикотажные, швейные и кожгалантерейные изделия

оказывает услуги по:

акционированию,
коммерциализации,
страхованию,
лизингу,
строительству,
транспортному,
сервисному,
банковскому,
медицинскому,
рекламному
обслуживанию.

Производственную базу АО «ЭПОС-Холдинг» значительно расширит вводимый в строй единственный на Украине ковровый комбинат.

Выпускаемые ковры соединяют утонченность и загадочность Востока с самобытностью украинских мастеров.

Проектная мощность комбината — 1,8 млн.м² в год. Производство организуется по новейшим технологиям на импортном оборудовании.

Изделия АО «ЭПОС-ХОЛДИНГ».

Элегантны,
Практичны,
Оригинальны,
Современны.

**СПЕШИТЕ АО
«ЭПОС-ХОЛДИНГ»!
СПЕШИТЕ**

Телефоны: (0572)
40-66-80, 47-14-73,
47-10-34, 40-66-12.

Факс: (0572) 43-33-28.

Телетайп: 125454
«ДРАП».

Телекс: 311070
LBANK SU

**СПЕШИТЕ ПРИОБ-
РЕСТИ АКЦИИ.**

Информацию об условиях подписки на акции вы сможете получить

по адресу: г. Харьков,
ул. Шевченко, 24.

**Наша "МЕЧТА" —
для Вас!**

БЫТОВЫЕ ЭЛЕКТРОПЛИТЫ
двух- и четырехконфорочные
с жарочным шкафом
и без шкафа
для оптовых покупателей
по ценам
ниже рыночных.

За информацией обращайтесь
на производственное объединение
"Златоустовский
машиностроительный
завод".

Телефоны: (35136) 3-93-29, 3-97-47.

ПКФ «КОРТЕСТ» —
представитель литовского
государственного
предприятия микроэлектроники «VENTA», реализует микросхемы по каталогу предприятия, а также аккумуляторы НКГЦ-0,5 за украинские карбованцы.
Телефон: (044) 417-62-88.

Экспериментальный цех ферросплавного производства Никопольского Государственного завода ферросплавов производит и реализует по безличному расчету карбидокальциевый сплав и силикокальций марок СК 15; СК 20; СК 25. Контактные телефоны в Никополе: 18-4-01, 18-4-11.

ПОНЕДІЛОК

2 серпня

І ПРОГРАМА УТ

- 18.00 УТН.
18.10 Що то за чари...
18.40 Док. фільм «Палац. Історична елегія»
17.00 Шоу-концерт-фільм.
18.00 Європейська християнська конференція: наші на духовне відродження.
18.30 Прем'єра фільму-балету «Алхімік» з циклу «Оповідь старого міста».
19.00 УТН.
19.10 Творче об'єднання «Громада» представляє: «Вісник до діла», «Кривий ринок», «Добрий знак», «Останній знак».
20.05 Концерт Галицького оркестру камерної музики.
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.35 Агенція.
22.05 Худ. телефільм «Небесні ластівки». 1 серія.
23.10 Чарівний промінь.
23.50 Екранний оркестр.
0.35 УТН.

КАНАЛ «ОСТАННІКО»

- 5.00 Новини.
5.30 Радіока гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 К. Гоцці. «Ворог». Фільм-вистава Московського Театру сатири.
10.20 Темі.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Гоцці.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
4.25 Телеміст.
5.10 Справа.
15.20 «Відкопа Майя». Мультифільм.
15.45 Нові імена. Грає К. Ліфшиць (фортепіано).
16.00 Вечірня казка з єпископом Василиєм (Роздінок).
16.20 Зоряний час.
17.00 Новини.
17.25 Палітра.
17.55 Погода.
18.00 Реклама.
18.30 Відбуваю тиждень.
19.00 Остання гість А. П. Чехова.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телефільму «Лімі». 1 серія.
21.50 «Нова студія» представляє: «Діалог-сейшн». У перерві — 23.00 Новини.

ІІ ПРОГРАМА УТ.
ІІІ ПРОГРАМА УТ.
КАНАЛ «РОСІЯ»

- 7.00 Вісті.
7.20 Телебріга праці.
7.30 Час ділових людей.
7.40 Ювілейний концерт.
8.15 Північне татари.
9.10 Вусти миляти.
9.40 Мульті-пульти.
10.00 Першість світової ліги з волейболу.
11.00 «Мій молодий брат».
12.40 Селянська питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 Музична колекція. Дует Н. Гутман, Е. Вірсаладзе.
14.00 Чемпіонат Європи з водних видів спорту. Стрибки у воду. Чоловіки.
15.00 Прем'єра фільму «Діалог-сейшн».
15.20 Тамтам новини.
15.45 Візнес в Росії.
16.15 «Лілія Русланова. П'ять викреслених роки». Пелетача І.
17.00 Публіцистична програма «45».
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візантія. Ганна Безулик.
19.10 Реклама.
19.30 CNN.
20.00 Вантаж.
20.05 Галицький.
20.35 Американські немирники. Франк Длойд Райт.
21.00 Світло істинне.
21.05 Звернення Фінської телебачення.
21.10 Сьогодні на сьогодні.
21.20 Вантаж.
21.25 Худ. фільм «Вона з митрополита».
22.30 СІТ-3.
22.40 Шоу-магазин «ЛЮТ».
22.45 Телеміст.
23.00 Діалог.
23.45 Про-відео-1.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «TET-A-TET»

- 12.30 Мультифільми.
13.00 Худ. фільм «Орляний дук».
14.30 Філіппин джаз».
15.05 Відеомістика.
18.30 Мультифільми.
18.45 «1000+1 реклама».
18.50 Худ. фільм «Кур'єр». Комедія.
20.35 «1000+1 реклама».
21.15 ПаутиТЕТ.
20.40 Худ. фільм «Чужі гроші». Комедія.

ВІВТОРОК

3 серпня

І ПРОГРАМА УТ

- 7.00 3 сьомої до восьмої.
8.00 Худ. фільм із субтитрами «Про кохання говорити не будемо».
8.35 Концерт хорошої музики.
10.25 Чарівний промінь.
11.05 «Доброго вам здоров'я». Хіт-парад без скарпалей.
11.35 Фільм-концерт «Адамо».
10.20 УТН.
12.10 Наук-поп. Фільм «Воскресіння із мертвих».
10.00 УТН.
16.10 Дітей. Мультифільм «Дартаган» і троє псів-мультшерів. 13 і 14 серії.
17.00 Худ. фільм «Сповідь».
17.20 Час пилітати.
18.05 Концерт жіночого ансамблю «Обоюсто».
18.50 Мультифільм «День народження».
19.00 УТН.
19.10 Україна живе.
20.10 Маленький концерт.
20.15 Студія «Інше груддя».
20.15 Прем'єра телефільму «Владислав Городець» («Жути телефільм»)
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Худ. телефільм «Небесні ластівки» 2 серія.
22.50 Авторська студія. Ольга Богомолець.
23.30 Молодіжна студія. «Фантасма».

КАНАЛ «ОСТАННІКО»

- 5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Подивися, послухай.
8.40 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
9.25 Людина і закон.
9.55 Концерт Державного Трудового хору.
10.15 «Ювілейна ріка». Наук-поп. телефільм. 1 серія.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Мері Поппінс. до побачення». Худ. телефільм для дітей. 1 серія.
12.25 «Лілія Русланова. Худ. телефільм. 4 серія.
13.40 Прем'єра док. телефільму «Вони».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Північний вісник.
14.40 Світ грошей Алама Сміта.
15.00 «Відкопа Майя». Мультифільм.
15.05 Асоціація дитячого телебачення. Кінікульт в Самарі.
16.35 Чемпіонат Європи з водних видів спорту. Стрибки у воду. Трамплін 3 м. Жінки.
17.00 Новини.
17.25 Телеканал «Останніко» представляє програму «Випробування Таджикистаном».
18.00 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.45 Азбука власника.
18.45 Тамтам новини.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телефільму «Дім». 2 серія.
21.45 Репортаж. Ні про що.
22.00 Прем'єра худ. телефільму «Сі-м Джоксоні: амеріканські мрії». 1 серія (США).
23.00 Новини.
23.25 Чемпіонат Європи з водних видів спорту. Синхронне плавання.
23.55 Клуб виготовленості як краси. Нині шоу для виборних.

ІІ ПРОГРАМА УТ.
ІІІ ПРОГРАМА УТ.
КАНАЛ «РОСІЯ»

- 7.00 Вісті.
7.20 Телебріга праці.
7.30 Час ділових людей.
7.40 Ювілейний концерт.
8.15 Північне татари.
9.10 Вусти миляти.
9.40 Мульті-пульти.
10.00 Першість світової ліги з волейболу.
11.00 «Мій молодий брат».
12.40 Селянська питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 «Вілія Бім-Чорне вухо». Худ. фільм. 2 серія.
14.55 Тамтам новини.
15.40 Студія «Рост». «Юта» в дорозі.
16.10 «Лілія Русланова. П'ять викреслених роки». Пелетача І.
16.15 «Вілія Бім-Чорне вухо». Худ. фільм. 2 серія.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візантія. Ганна Безулик.
19.10 Реклама.
19.30 CNN.
20.00 Вантаж.
20.05 Галицький.
20.35 Американські немирники. Франк Длойд Райт.
21.00 Світло істинне.
21.05 Звернення Фінської телебачення.
21.10 Сьогодні на сьогодні.
21.20 Вантаж.
21.25 Худ. фільм «Вона з митрополита».
22.30 СІТ-3.
22.40 Шоу-магазин «ЛЮТ».
22.45 Телеміст.
23.00 Діалог.
23.45 Про-відео-1.

СЕРЕДА

4 серпня

І ПРОГРАМА УТ

- 7.00 3 сьомої до восьмої.
8.00 Сьогодні.
8.50 Худ. фільм із субтитрами «Ліло з вишніми днями».
10.20 Для дітей. Маленькі сенсаци.
11.00 Телефільм «Владислав Городець».
12.10 Співають актори драматичних театрів.
12.10 Село і люди.
16.00 УТН.
16.10 Дітей. Мультифільм «Дартаган» і троє псів-мультшерів. 15 і 16 серії.
17.00 Бірдовський таласу.
17.30 «Сповідь мрії та надії». Поет Сидіверт Ярвичевський.
18.10 Дітей. Мультифільм «Великий Шовний шлях».
18.35 В гостях друзів. Спортивна програма.
19.00 УТН.
19.10 Агенція.
19.25 Грай, мій бандуро.
20.05 За і проти.
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Авторська студія. Коріфеї українського театру. В. Васильов.
22.35 Вперше на екрані УТ. Худ. фільм «Катафалк».
23.45 Фільм-концерт «Ти моя істина».
0.00 УТН.

КАНАЛ «ОСТАННІКО»

- 5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Подивися, послухай.
8.40 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
9.25 Горючий міст.
9.55 Грає Московський симфонічний оркестр. Дирігент П. Коган.
10.05 «Лілія Русланова. Наук-поп. телефільм. 2 серія.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Мері Поппінс. до побачення». Худ. телефільм для дітей. 2 серія.
12.25 «Лілія Русланова. Худ. телефільм. 5 серія.
13.50 Мультифільм.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телеміст.
15.15 «Відкопа Майя». Мультифільм.
15.40 Мелодії і ритми Вуртілі.
16.00 Прем'єра музичного «Літнього будинку».
16.30 Чемпіонат Європи з водних видів спорту. Стрибки у воду. Вишка. Чоловіки.
17.00 Новини.
17.25 Телеканал «Останніко» представляє програму «Діаспора. Вірмені».
17.50 Погода.
18.00 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.45 Мінауторо.
19.00 Курський алам. До 50-річчя завершення Курської битви.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телефільму «Лімі». 3 серія.
21.45 Зірки зустрічаються в Римі.
23.40 УТН телеконкурс молодих виконавців естрадної пісні «Лілія — Москва. Транзит-93». День третій.

ІІ ПРОГРАМА УТ.
ІІІ ПРОГРАМА УТ.
КАНАЛ «РОСІЯ»

- 7.00 Вісті.
7.20 Телебріга праці.
7.30 Час ділових людей.
7.40 Ювілейний концерт.
8.15 Північне татари.
9.10 Вусти миляти.
9.40 Мульті-пульти.
10.00 Першість світової ліги з волейболу.
11.00 «Мій молодий брат».
12.40 Селянська питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 Тіша 9.
14.25 «Вілія Бім-Чорне вухо». Худ. фільм. 2 серія.
15.00 Людина і закон.
15.30 Сигнал.
16.15 Тамтам новини.
16.20 М-рест.
16.45 ТрансРосЕфір. Далекій Схід.
17.00 «Вогненна дуга». Телемарафон.
18.45 Київська панорама.
19.05 «Хіла» інформую.
19.15 Звучить фортепіано музика (С. Сільванська).
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 201 серія.
20.15 Мультифільм для дорослих.
20.15 «Вогненна дуга». Телемарафон.
21.55 Студія «Жути телефільм» представляє: «Вихід».
22.25 Зірки говорять.
22.30 Спорткур'єр.
22.35 Екран кримінальних поведінь.
23.05 «Всім мила, назовніч». Співак А. Новиков.
23.50 Грає планіст Ж.-П. Арманго (Франція).
23.50 УТН.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «TET-A-TET»

- 12.30 Мультифільми.
13.00 Худ. фільм «13-й апостол».
13.25 Візантія.
15.05 Музика крупним планом. Планіст Микола Петров.
18.35 «1000+1 реклама».
18.55 «1000+1 реклама».
19.00 Худ. фільм «Поліованія».
19.05 «1000+1 реклама».
19.25 «1000+1 реклама».
20.30 Худ. фільм «Говард Енд».
23.00 Драма.

ЧЕТВЕР

5 серпня

І ПРОГРАМА УТ

- 7.00 3 сьомої до восьмої.
8.00 Надвечір'я.
8.50 Худ. телефільм «Небесні ластівки». 1 і 2 серії.
11.05 Дебют. Співає Л. Скоропад.
11.50 Док. фільм «Перлина Поділля».
12.00 УТН.
12.01 Леся Українка. «Юрія». Телевистава.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Мультифільм «Дартаган» і троє псів-мультшерів. 17 і 18 серії.
17.00 Камерний концерт.
21.00 Талантуйте діти.
18.05 Мультифільм «Об'єднати й на».
18.15 Дует «Лілія і Олександр».
19.10 Депутатський канал.
19.45 «Неосвідомлений дощ». Телефестиваль шпигеру.
20.15 Прем'єра телефільму «Горобина» («Жути телефільм»)
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Авторська студія. Коріфеї українського театру. В. Васильов.
22.35 Вперше на екрані УТ. Худ. фільм «Катафалк».
23.45 Фільм-концерт «Ти моя істина».
0.00 УТН.

КАНАЛ «ОСТАННІКО»

- 8.00 Новини.
8.20 Мультифільми.
8.50 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
9.40 У палаці на Садовому Кільці.
10.10 Соч-93.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Сталевий плацдарм».
12.00 «Лілія Русланова. Худ. телефільм. 6 серія.
13.25 «Вітківці Рамсає». Мультифільм.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телеміст.
15.15 «Відкопа Майя». Мультифільм.
15.40 Світ наші. Дітячати.
16.00 Вечірня казка з єпископом Василиєм (Роздінок).
16.15 До шістнадцяти і стар...
17.00 Новини.
17.25 Чемпіонат Європи з водних видів спорту. Плавання.
17.50 Погода.
18.00 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.40 Прем'єра док. фільму «Павло про життя і творчість пекло» (Німеччина).
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Лотто «Міліон».
21.00 Худ. фільм «Олександр Невський».
23.10 Новини.
23.30 VIII телеконкурс молодих виконавців естрадної пісні «Лілія — Москва. Транзит-93». День третій.

ІІ ПРОГРАМА УТ.
ІІІ ПРОГРАМА УТ.
КАНАЛ «РОСІЯ»

- 8.00 Пісні старого кіно.
8.30 Золота шпоро.
8.40 «Вісник енциклопедії».
«Чарія муз і крас».
3. Волонська. 4 частини.
9.45 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 201 і 202 серії.
11.30 «Вогненна дуга». Телемарафон.
12.40 Селянська питання.
13.00 Вісті.
13.25 «Віла ворона».
14.10 Паралелі.
14.25 Російська віза.
14.30 Студія «Рост».
15.00 Тамтам новини.
15.45 «Вогненна дуга». Телемарафон.
18.45 Київська панорама.
19.05 «Ім'я й — Україна».
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 202 серія.
20.15 Екран кримінальних поведінь.
20.25 «Вогненна дуга». Телемарафон.
21.55 Економіка: закон, ринок.
22.30 Зірки говорять.
22.35 Спортивна нарисель.
23.35 Музичні екзамени. Конкурс молодих виконавців.
0.35 Чемпіонат Європи з водних видів спорту. Плавання.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «TET-A-TET»

- 12.30 Мультифільми.
13.00 Худ. фільм «Пілюм, асти».
13.25 «Вілія Бім-Чорне вухо».
14.00 «Анна Павлова». Худ. телефільм. 4 серія.
15.05 Мультифільми.
19.45 Худ. фільм «Антонія і Джейн». Мелодрама.
21.00 «Чом ти не прийшов».
21.20 Худ. фільм «Лілія Русланова».

П'ЯТНИЦЯ

6 серпня

І ПРОГРАМА УТ

- 7.00 3 сьомої до восьмої.
8.00 Худ. фільм «Катафалк».
9.15 Для дітей. «Вітківці Миши». Лілія Русланова. Вистава.
10.05 Музичні повороти. Тернопіль.
11.05 Студія «Жути телефільм» представляє: «І бронзове погруддя біля дому...» із циклу «Плюс-мінус 60».
16.00 УТН.
12.00 УТН.
12.10 Молодіжна студія. «Гарт».
12.10 УТН.
16.00 Північний вісник.
16.30 «Щи зупинитися» «Діпринка» Телемарш.
17.00 Наук-поп. Фільм «Танок з рожевою стрічкою».
17.30 Як багато важить слово... Концерт із творів М. Скрябіна.
18.00 УТН.
19.05 Концерт естрадно-симфонічного оркестру Українського телебачення і радіо.
20.10 Молодіжна студія. «Діалог-сейшн».
20.40 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Агенція.
22.15 Літературно-мистецька студія «Основа». Листи з Сидіверт «Слов» М. Куліш.
22.45 Вперше на екрані УТ. Худ. фільм «Пси».

КАНАЛ «ОСТАННІКО»

- 8.00 Новини.
8.20 Мультифільми.
8.55 «Григорій в сімлі». Худ. телефільм для дітей.
10.00 «За мрію, за щасття, за любов». Боніаль-хореографічна композиція (Ягитмир).
10.10 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Америка з М. Таратутю.
11.50 Г.Х. Андерсен. «Глиде на чина». Прем'єра фільму-вистави.
12.50 «Діпринка життя» Худ. телефільм. 7 і 8 серії.
13.50 Мультифільми.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Вибір.
14.50 «Відкопа Майя». Мультифільм.
15.55 Г.Х. Андерсен. Концерт для альта і струнного оркестру.
17.00 Новини.
17.20 Телеканал «Останніко» представляє програму «Вечірня Глинка Росії».
17.40 Погода.
17.45 Людина і закон.
18.15 Америка з М. Таратутю.
18.45 Поль чудес.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Людина і закон.
20.55 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 6 серія.
«ВІД» представляє:
21.55 Снедвистук «Обоюзо». Олена Анна.
23.00 Новини.
23.25 Я майже знаменитий.

ІІ ПРОГРАМА УТ.
ІІІ ПРОГРАМА УТ.
КАНАЛ «РОСІЯ»

- 7.00 Вісті.
8.00 Паралелі.
8.15 «Музичні екзамени. Конкурс молодих виконавців».
9.15 «Чарія муз і крас».
3. Волонська. 4 частини.
10.00 Зитгарт уміє.
11.00 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 202 серія.
11.50 Тамтам новини.
12.35 Селянська питання.
13.00 Вісті.
13.25 Телебачення Росії.
14.40 ТрансРосЕфір. Провінція.
15.10 Телебачення.
15.40 Тамтам новини.
15.55 Студія «Рост». Кенгуру.
16.25 Проти атомної загрози. Пелетача І.
16.55 «Музичні екзамени. Конкурс молодих виконавців».
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 Студія «Жути телефільм» представляє: «Вихід».
21.05 «Вілія Бім-Чорне вухо».
21.25 «Вілія Бім-Чорне вухо».
21.30 Худ. фільм «Смертельна зброя».

СТУДІЯ ПРОГРАМ «TET-A-TET»

- 11.55 Мультифільми.
12.15 Худ. фільм «Процава».
13.20 Худ. фільм «Замоскворіччя».
13.55 «Анна Павлова». Худ. телефільм. 5 серія.
18.55 Мультифільми.
19.25 Худ. фільм «Рік теліта».
20.45 Прем'єра програми «Кіні-світ».
21.30 Худ. фільм «Смертельна зброя».

СУБОТА

7 серпня

І ПРОГРАМА УТ

- 8.00 УТН.
8.30 Худ. фільм «Міо, мій Міо».
10.05 Обріз джазу.
10.45 Художня панорама. Школа Олексія Новаківського.
11.30 Доброго вам здоров'я.
13.00 Живе слово. Слово у піснях кобзарів.
13.40 До 100-річчя від дня народження Д. Демуцького.
14.30 Балага вість з Ріком Реннером.
15.00 УТН.
15.10 Відбулися фестивалю «Березил-93». Зустріч з П. Ваніонісом.
15.50 Р. Роллак «Гра кохання і смерті». Вистава Київського театру драми і комедії.
17.25 «Нові імена України». Музична програма.
18.00 Мультифільм.
18.30 Наше коло.
19.00 УТН.
19.30 Всесвітній спортивний огляд «Йдильт».
20.00 Вікно в Америку. Спільна програма «Голосу Америки» і телекомпанії «Уорлднет».
20.30 Рідна мова. Відповіді на листи.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
22.20 Худ. фільм «Анютині оченята та барські пестощі».
23.35 Арт-мейдан.
1.05 УТН.
І КАНАЛ «ОСТАНКІНО».
9.00 Автограф по суботам.
10.10 Авіакомісний салон.
10.25 Обличчя влади.
10.40 Чемпіонат Європи з водних видів спорту. Плавання.
11.10 Азбука власника.
13.25 Таке ось кіно... В. Єжов.
14.00 Письменники і драматурги. Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Прем'єра мультфільму «Співає Алла Вадінова».
15.20 Гроші і політика.
15.50 Спортивна програма «Ультрас».
Кінний спорт.

- 16.30 Обранці і народ. Г. Алієв.
17.00 Якось, якось... VI Міжнародний фестиваль у Колмарі (Франція).
18.00 Брей-ринг.
18.50 Прем'єра худ. телефільму «Лидарі Х'юстона». 6 серія.
19.40 Вечерня казка.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телефільму «Властине і сіре». 6 серія.
21.35 Студія «Резонанс» представила «Ранкан».
21.55 VIII телеконкурс молодих виконавців естрадної пісні «Ялта-Москва, Транзит-93».

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ».

- 7.00 Вісті.
8.00 Вінілові джунглі.
9.00 Студія «Рост».
9.30 Пілігрим.
11.00 «Зовсім пропащий». Худ. фільм.
12.40 Селенікс питання.
13.00 Вісті.
13.20 Козирна дама.
13.50 Кар'єра. Конкурси ділових людей.
14.50 Проти атомної загрози.
15.35 Вернер Герцог — романтик нового німецького кіно.
16.05 Футбол без кордонів.
17.30 Майстри «А далі... аплодисменти». Актриса Людмила Трошина.
18.15 Вулями малати.
18.45 Київська панорама.
19.10 Мультифільм.
20.30 Калі Береша.
22.00 «Сьогодні на сьогодні».
22.55 Вінер-до.
23.35 Вінер-після.
23.45 Худ. фільм «Загуда».
4.10 СІТ-3.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

- 13.45 Мультфільм «Долна палороти».
15.10 Мелічана пауза.
18.55 Автомобіліст-салон.
19.20 «35 хвилин джазу».
19.55 Співає Тіна Тернер.
21.25 «Худ. фільм «Смертельна зброя 2».

НЕДІЛЯ

8 серпня

І ПРОГРАМА УТ

- 8.00 УТН.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Худ. фільм «На прив'язі біля злітної смуги».
10.40 Концерт ансамблю «Літопись».
11.20 Хіт-парад «12 мінує 2».
12.20 «Скандальні» Телегра.
13.10 «Лялечки, іграшки душі».
Ольга Раїва.
14.00 Звичайно щастя.
15.00 УТН.
15.10 Село і люди.
15.55 На варті.
16.40 Варди на «Червоний рути-83».
17.40 Док. телефільм «Художник Микола Кумановський».
19.00 Відкриття чемпіонату України з футболу 1993 — 1994 рр. «Динамо» — «Карпати». У перерві — «14:45 УТН».
20.45 Мультфільм «Літаючий будинок».
22.05 Будуть з нами.
23.25 Спортсмен «Деніс».
23.35 Короткометражні худ. фільми «Метелик», «Женіна», «Література» (Грузія).
І КАНАЛ «ОСТАНКІНО».
8.30 З ранку раненько. Прем'єра мультфільму «Динозавр» — останній з динозаврів.
9.30 Тираж «Спортлото».
9.45 Продовжити молодість свою. Зустріч з А. Дерябінін.
11.00 Вісьсьове ревію.
11.30 Під знаком «П».
13.00 Прем'єра мультфільму «Пів і Геркулес».
13.10 Прем'єра док. фільму «Півдня одиссея команди Кусто».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Діалог у прямому ефірі.
15.00 Клуб мандрівників.
15.50 Прем'єра мультфільмів «Каспер і його друзі», «Справний мисливець за привидями».
16.45 Панорама.
17.25 Живе дерево ремесел.
17.30 Новини.

- 17.45 Бенефіс балерини Н. Дудинська.
18.40 Погода.
18.45 Вперше на телеекрані. Худ. фільм «Динозаври 20 віку».
21.00 Пасмурни.
21.45 Спортивний уїк-енд.
22.00 Чемпіонат Європи з водних видів спорту. Водне поло. Жінки. Фінал. Плавання.
23.00 Новини.
23.25 «Ранкова збірка» у нічному ефірі.
II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ».
7.00 Вісті.
7.25 Прем'єра док. фільму «Тиша обителів».
7.55 Доброго ранку.
8.25 Сусіди по планеті.
8.55 Студія «Рост».
9.25 Якім має бути...
10.25 Ніппас Макейна. «Іл-96» і ритми Бродвею.
10.55 Кінотеатр повторного фільму «Гори, гори, моя зірочка».
12.25 Жінки за ґратами. Чому?
13.00 Вісті.
13.35 Гульські мотини.
15.05 Сигнальний екземпляр.
15.15 Театральний роз'їзд. «Зі

- смішною назвою «Травесті».
15.40 У світі тварин.
16.55 «Нові пригоди Вінні-Пуха». «Чорний плащ».
17.45 Мультфільм.
Грав камерний оркестр Національної опери України.
18.00 Візитка. Ганна Безлюдна.
19.05 Мультфільм.
19.30 CNN.
20.30 Сьогодні на сьогодні.
20.40 Чорним по білому.
20.45 Джукі-шоу.
21.05 Худ. фільм «Сеньйорита».
23.12 24 серії.
22.00 Літні фестивалі (Уорлднет США).
22.30 СІТ-3.
22.40 Привіт-шоу.
23.00 Про-відео-3.
23.35 Чемпіонат Європи з водних видів спорту.
СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»
14.05 Мультфільм «Небезпечна подорож».
16.55 Мультфільм.
17.15 Худ. фільм «Деніска добрих хлопців».
19.30 Кіноанонс тижня.
19.35 «1000+1 реклама».
19.40 Худ. фільм «Смертельна зброя 3».
21.30 «1000+1 реклама».

Издательский Дом «ОБА-Пресс»

Ежемесячный лицензионный журнал по вазанию из Германии на русском языке.

sandra

а также приложение к нему:

МОДЕЛИ ДЛЯ МУЖЧИН, ДЛЯ ЖЕНЩИН, МОДЕЛИ ДЛЯ САМЫХ МАЛЕНЬКИХ, МОДЕЛИ БОЛЬШИХ РАЗМЕРОВ.

— приглашаем к сотрудничеству оптовых покупателей.

Издательский Дом «ОБА-Пресс».
Контактный телефон: (055) 288-42-71.
Москва, 127204, а/я 73.
"М-БИС-ПРЕСС"

Свободные капиталы в дело!

ПРИВАТБАНК ПРИГЛАШАЕТ банки, предприятия, организации
К УЧАСТИЮ в постоянно действующем
АУКЦИОНЕ КРЕДИТНЫХ РЕСУРСОВ

АУКЦИОН

— это эффективное использование временно свободных средств,
— это возможность приобрести кредиты на выгодных для Вас условиях,
— это доход в виде дивидендов от выставленных на аукцион временно свободных средств.

Минимальная сумма покупки или продажи кредитных ресурсов — 50 миллионов карбованцев.

К услугам участников аукциона — современные средства связи в рамках центра ускоренных расчетов.

Прохождение средств, приобретенных на аукционе, — в течение одного дня.

НА ВСЕ ВОПРОСЫ ВАМ ОТВЕЧАЮТ ПО ТЕЛЕФОНАМ:

(0562) 78-06-94, (0562) 41-40-46

320070, г. ДНЕПРОПЕТРОВСК, ул. СЕРОВА НАБЕРЕЖНАЯ, 5 А

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК —
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ
з 1 січня 1991 року.

Перший заступник головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-33;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34,
© Рукописів не повертаємо. 441-89-44.
© Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

* Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
* За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить
3 разів на тиждень
(один раз в понеділок)
українською і російською
мовами.
Індекс 60955.
Закладний тираж
789,249.

Комбінат друку
видавництва «Преса
України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311143.

1, 4, 7, 8 сторінки набрано і зверстано в номп'ютерному центрі «Голосу України».